

vraaHØJSKOLE

Årsskrift 2020

INDHOLDSFORTEGNELSE

01. Forord	2
02. Årets gang 2020	4
03. Fremkaldervæskens	6
04. Sund fornøft	8
05. We're still standing.	10
06. Vi stiller skarpt på Kristian Bast - Vrå Højskoles nye fotolærere.	12
07. Grænseløse sting	16
08. Temauge: "STORT"	20
09. Ingen kender dagen, før den er omme	24
10. Jeg ville ønske	26
11. Coronapause med solnedgangsklausul	30
12. Coronanedlukning	32
13. Citater fra de internationale elever.	34
14. Det hele menneske	36
15. Billeder fra Kunststudietur	38
16. Sortsyn på Sydfyn	40
17. Billeder fra studieturen til Sydfyn	42
18. Eventyrlige Sønderjylland	44
19. Billeder fra studieturen til Sønderjylland	46
20. Engang han mødte + Uglens hykleri.	48
21. Løbeklub 2.0	50
22. Den kan man ikke komme længere ud på landet med	54
23. Jeg går coronaen	56
24. Billeder fra studieturen til Møn / Camønoen	58
25. Når Mor og Far flytter hjemmefra	60
26. Terkel, fra chef til PhD.	62
27. Raku-skur i haven	64
28. Højskolens egen mælkekande	66
29. Stjerneord fra elever.	68
30. Højskolens kagebog.	70
31. Elevhold forår 2020	72
32. Elevhold efterår 2020	74

FORORD

af Søren Ottzen, viceforstander

Heimdal vogter igen

I 1907 blev der taget et billede af højskolen fra haven. Her var der malet en Heimdal over dagligstuen. Da Pia og jeg startede, var der blot grå cement. Det gjorde en baltisk elev, Sergej, noget ved i 2009. Han malede Heimdal i graffiti. Den var i sommer så forfalden, at den skulle fornyes. Og så fik vores japanske elev Yusuke Toki opgaven at male en ny. Det smukke resultat kan nu ses fra haven igen.

Det er, som om Heimdal også har passet på de gode mennesker på Vrå Højskole i dette covid-19 år. Vi har bestemt haft vores tummel. Men med fantastiske elever og personale er vi kommet helskindet igennem.

Men dette årsskrift bærer selvfølgelig præg af pandemien, coronaen, afstandskrav, nedlukning, isolation, og hvad vi eller har været ude for.

Vi har igennem årene haft besøg af mange gamle elever og personale. Mange gamle årsskrifter er blevet fundet frem, og tider er blevet mindet. Og nu er det så kommet til Pia og undertegnede at sande de ord, vi har sagt utallige gange: "Det kan godt være, du forlader højskolen, men højskolen forlader aldrig dig!"

Tak for alle bidragene i år og igennem årene. Og endnu en gang: Vi håber, at I også vil nyde at læse dette årsskrift.

REDAKTION PÅ ÅRSSKRIFT NR. 107

Ansvarshavende redaktør: Søren Ottzen
Korrekturlæsning: John Schmidth

Grafik og layout: Klaus Nielsen
Forsidefoto: Laura Vigsø, Sarah Jakobsen
Bagsidefoto: Daniel Drøschner Christensen

01

ÅRETS GANG 2020

af Pia Schnoor, forstander

Dette er nok det sørgeligste, mest angstprovokerende – og ja, jeg kan ikke finde ord – indlæg, jeg har skrevet og kommer til at skrive til årsskriftet.

Året 2020 har virkelig været annus horribilis. Det har på trods af fuldt hus, en forrygende sommer og super skønne elever været præget af vores fælles fjende: coronaen.

Kong Corona definerede 12 uger i foråret, så det samlede semester blev på 8 + 2 uger. De 12 uger i isolation med 20 internationale og 5 danske elever var på mange måder en hård tid, men også en tid med rum til fordybelse (måske lidt for meget), eftertanke, savn, tristesse og usikkerhed på, hvordan verden hele tiden forandrede sig. Elever, der hver nat var på de sociale medier for at holde kontakt med forældre og familie på den anden side af jorden. Elever, hvis forældre blev syge. Elever, der skulle have trøst og omsorg, men holdes på afstand. Et knus, der ikke kunne gives. En omfavelse, der måtte springes over. Fællesmøder på en kold græsplæne, usikkerhed om alt, inklusive længden af vores isolation.

Pludselig var det slut, alle de andre kom tilbage, og vi nød alle i fulde drag de sidste 14 dage i fællesskabet. Mange elever valgte at forsatte i efteråret. De rejste hjem på sommerferie og startede igen den 17. august.

Sommeren var fin. Vi undgik smitte, havde skønne kurser og gode oplevelser. Mange ting måtte tænkes om. Vores frihed var ikke, som den plejer. Samtalen blev højt prioriteret, faste pladser i spisesalen, brug af projektor ved fællessang, afstand og mindre hold og ikke mindst dobbelt op på rengøringen. Heldigvis kom kursisterne. Da Danmark lukkede, var sommerkurserne udsolgt. 2 uger efter havde 50% meldt fra, men heldigvis fik vi fyldt op igen til ca. 75% af normalen. Det var, hvad vi kunne være i coronatiden.

Af nye tiltag i sommeren fik vi et natur-/outdoorkursus, der blev en stor succes. Vi holdt Nordisk Fortælleseminar med skønne fortællere fra hele Danmark, de nordiske kunne nemlig ikke komme pga. coronaen. Vi gennemførte heldigvis i god stil vandrekurset, hundekurserne, kunstkurserne i uge 26 og 27, malerkurser, grafikkursus og keramikursus senere på sommeren. Alt i alt en tilfredsstillende sommer.

Efterårskurset startede fint og fyldt op. Eleverne kom godt i gang, og alt var, som det skulle være. Men corona strammede til. Studieturen måtte omtænkes og endte som 4 spæn-

02

dende ture: Sønderjylland på tværs, Camønoen, prærievogn på Sydfyn og kunstdtur i Nordjylland. Nye ture, nye tanker og nye udfordringer og erfaringer, der kan bruges fremadrettet, både i forhold til mindre studieture og mere bæredygtige ture i Danmark. Sidste dag på studieturen kom meldingen: "I må ikke tage på tur. I skal skynde jer hjem". Vi var heldigvis næsten ved enden, og kunne så alle fra hver vores destination begynde hjemturen mod Vrå.

På skolen har vi været isoleret hele efteråret, sommetider fuldstændig, sommetider med mulighed for gæster i haven. Nordjyllands nedlukning og en coronaramt elev betød isolation af 22 elever og 6-8 medarbejdere. Det var en hård tid for os alle, men vi er kommet igennem dette, og vi står stadig på benene.

Og hvorfor er det så så slemt at skulle skrive dette til årsskriftet?

Det er fordi, det er min sidste artikel i årsskriftet som forstander på skolen.

For godt 1 år siden besluttede Søren og jeg, at 2020 skulle være det sidste år på skolen for vores vedkommende. Vi har arbejdet med at tilrettelægge det rigtige tidspunkt i forhold til skolens drift, og den 8. oktober meddelte vi bestyrelsen, at vi ville stoppe med udgangen af marts 2021.

Tidspunktet bliver aldrig rigtigt, men efter 14 år er tiden kommet. Og selvom det er lidt angstprovokerende og vemodigt på det personlige plan, er det det rigtige for skolen og dens fremtid.

14 dejlige år, som alle, der har været i berøring med skolen og vores hverdag, skal have tak for. Vi fortsætter vores liv i Aalborg og håber at kunne blive gæster på skolen indimellem, når det igen bliver hverdag, og skolen åbner sine døre mod omverden, genoptager fællesspisningen, koncerterne, foredragene og alt det, der beriger de unges højskoleliv.

FREMKALDERVÆSKEN

af Anne Marie Heide Hviid, formand for Vrå Højskoles bestyrelse

Dér i mørket og det svage røde lys skete magien. Fra at have været et blankt stykke fotopapir, dannedes der under væsken – lidt efter lidt – både mørke og lyse felter og en række grå nuancer indimellem. Billedet, jeg selv havde taget dagen før, stod nu helt klart og var klar til at blive fikseret og taget med ud i dagens lys.

Det er mere end 20 år siden, jeg selv stod i mørkekammeret som elev på Vrå Højskole. Men kemikalielugten, inspirationen, fællesskabet, passionen, glæden ved at lære et helt nyt håndværk og stoltheden over det færdige produkt står stadig helt tydeligt for mig.

Krisens klare lys

Corona er blevet kaldt for samfundets fremkaldervæske. For det er i krisetider, vi for alvor ser de mørke og lyse sider af samfundet – og alle de grå nuancer derimellem. Corona har vist os, hvad der har betydning både for os som individer og som fællesskab. Corona afslører de svage sider af samfundet og blotlægger de steder, hvor vi er skrøbelige. Men den understreger også værdien af ting, vi måske ikke har været opmærksomme på. Sundhedspersonalet, skolelæreren og pædagogen er pludselig blevet samfundets sande

helte. Vi bemærker glæden ved at være fysisk sammen frem for at ses på en skærm. Og fællessangen har kronede dage i bedste sendetid på TV, fordi vi med ét ikke længere må synge i større forsamlinger. På samme tid ser vi både en stigende ensomhed, og at folk finder sammen i nye fællesskaber og på nye måder. Corona er blevet vores samfunds fremkaldervæske, der får kontrasterne til at træde frem, så vi ser billedet mere tydeligt.

Brug for nærvær og fællesskab

Og noget tyder på, at højskolerne kommer til at spille en væsentlig rolle i det samfund, der kommer til at rejse sig oven på corona-nedlukningen og den kollektive nedtur. Over hele landet meldes der om ventelister og stor interesse for at komme på højskole. Måske er det en helt praktisk følgevirkning af, at unge mennesker ikke kan rejse verden rundt lige nu og i stedet søger oplevelser indenfor landets grænser. Måske er det en meget menneskelig reaktion at søge mod højskolerne, når vi oplever behovet for nærvær, fællesskab og fordybelse midt i den evigt kværnende nyhedsstrøm med fokus på konflikter, kriser og dagens smittetal.

Et læringsrum uden krav

Måske er den store interesse for højskolerne i virkeligheden blot en naturlig forlængelse af et begyndende oprør mod præstationssamfundets krav om selvrealisering, registrering og optimering. Et oprør, der allerede var i gang, før corona lagde beslag på vores liv og opmærksomhed. Tallene taler deres tydelige sprog. Unge er pressede som aldrig før og reagerer ofte med angst, depression og stress-symptomer. De bliver målt både af sig selv og andre på, hvor gode de er til at gå i skole, hvor hurtigt de kommer videre fra den ene uddannelse til den næste, hvor meget de lykkes med i fritiden, og hvordan det hele tager sig ud på de sociale medier. Det er naturligvis en grov generalisering – og mange af de samme udfordringer gælder bestemt også for de ældre generationer. Men netop de unge i dag har ikke haft muligheden for – som jeg – at vokse op i en tid uden PISA-test, informationssamfund og sociale medier. Her kan højskolen tilbyde et tiltrængt pusterum. Et læringsrum uden krav, hvor man bygger bro mellem den menneskelige udvikling, den faglige viden og det fysiske håndværk. Vi ser det ske i det daglige på Vrå Højskole. Elever med ondt i livet får hjælp til at håndtere deres udfordringer og mulighed for blot at være højskoleelev for en stund. Efter en tid forlader de skolen med erfaringer, ambitioner og ny selvindsigt i bagagen.

Vejen ud af krisen

Jeg tror, at når krisestemningen først har lagt sig – hvilket der er fornyet håb

om med de seneste nyheder om vacciner – så vil vi som befolkning have et behov for at finde sammen i nye og gamle fællesskaber og få "tanket op" på nogle af de ting, vi har måttet undvære i en periode. Der sælges mountainbikecykler og friluftsudstyr som aldrig før. Vi har opdaget, at eventyret lige udenfor hoveddøren kan være lige så givende som backpacker-turen til New Zealand. Og måske kan den indre rejse i løbet af et højskoleophold, hvor man fordyber sig i kreative fag og overgiver sig til fællesskabet, være lige så givende og selvudviklende som turen til Thailand. Højskolebevægelsen blev i sin tid skabt for at hjælpe befolkningen ud af en krisetid – og det kan den gøre igen!

For nylig ryddede jeg op i gamle papirer og kom forbi nogle af de billeder, jeg fik lavet i mørkekammeret for mere end 20 år siden. Set med nutidens briller er det ikke nogen kunstneriske mesterværker. Det samme kunne man sige om de to keramikopper, jeg fik frembragt på drejebænken, og som i det daglige holder familien forsynet med fint og groft salt. Men de er lavet af mig, og der er lagt store mængder kærlighed i dem. Ikke mindst har de vist mig værdien af at kunne skabe noget og give det et personligt udtryk. De minder mig om gode oplevelser, skaberkraft, stærke venskaber og en mangfoldighed af mennesker, der gjorde mig klogere på livets mange nuancer. Det vokser man af som menneske, og det har vi i høj grad brug for i samfundet efter corona.

SUND FORNUFT

af Søren Ottzen, viceforstander

04

Når du står overfor noget farligt, der kan skade dig selv eller andre, er det også farligt selv at gå i panik. Så er det vigtigt at bevare sin sunde fornuft.

Det der med den sunde fornuft er der kommet en del af fra den danske befolkning igennem tiderne. Den sunde fornuft er blevet omsat til lovgivning, der virker for os i det daglige, så vi kan leve i et menneskeligt samfund, der udvikler sig med tiden. Vi er blevet vant til, at lovgivningen er den sunde fornuft. Vi følger i det store hele lovgivningen til punkt og prikke. Den er skrevet ned, er kompliceret og fyldestgørende i sine bekendtgørelser. Vores samfund er velordnet, til at forstå, og vi betragtes som et af de lykkeligste folk i verden.

Men så sker det. I marts kom pandemien til Danmark. Med lynets hast, billedligt talt, bliver lov nr. 133 vedtaget. Regeringen og ikke mindst sundhedsministeren får udvidede beføjelser, og vi får 2 beskeder: Vis samfundssind og hold de 3 regler for at undgå smitte – hold afstand, host i ærmet og mød kun hinanden i små grupper. Og måden, vi skal gøre det på, er ved at bruge vores sunde fornuft!

Ifølge Den store danske Ordbog er sund fornuft: "menneskets naturlige evne til – uafhængigt af autoriteter, lærdom og formel logik – at overveje

og ræsonnere". Når det er sket, kan man handle.

Den gjorde ondt, den med den sunde fornuft. Vi havde pludselig en situation, hvor befolkningen selv skulle til at overveje og ræsonnere. Nogle kunne, mens "udskamning" blev det nye nøgleord sammen med "samfundssind".

Fællesskabet blev sat på prøve. Skiftende aldersgrupper og forskellige kulturer fik én over næsen. Et enkelt erhverv, minkavlerne, gik til modangreb på en regering, og situationen så bestemt ikke køn ud. Minkene er nu væk, og det er dybest set – kan man se ud fra smittetallene – sund fornuft i min optik.

Men samfundssind og sund fornuft er med rette bestemt blevet sat på prøve. Vi har været på ubetrådt land. Vi har asfalteret, mens vi kørte. Vi har trådt stien, mens vi gik. Vi har et land, hvor pandemien har kunnet mærkes voldsomt, men alligevel nænsomt, fordi vores myndigheder har hyldet forsigtighedsprincippet.

Men det er ikke kun stier, der er blevet trådt. Det er også grøfter, der er blevet gravet. Folkesundheden versus demo-

kratiet er en kamp, der er blevet kæmpet og nok også vil blive kæmpet indtil næste valg. Vi har en regering, der fulgte beslutningen fra lov 133 for folkesundhedens skyld. Men den handlede for hurtigt i minksagen, og så blev det til et spørgsmål om demokratiske spilleregler. Og det er nærmest blevet til, at de blev hinandens modsætninger. En trist situation, der blev fulgt op af en gang mudderkast af værste skuffe.

Til det første vælgermøde, jeg var med til at afholde på Vrå Højskole, satte vi et slogan som invitation: "Demokrati ta'r tid- har du tiden?" Der kom mange, der havde tiden. Demokrati kræver samtalen, kræver tiden. Problemet er bare, at det er covid-19 ligeglads med. Den har været og er diktatoren. Nu, hvor vi i skrivende stund kan se en vaccine i horisonten, er det så absolut påkrævet at se tilbage og se frem. Og at tale sammen.

Vores statsminister lovede jo stort set, at der ville blive begået fejl. Nogle er blevet rettet eller rettet til. Bagklogskaben kommer nok til at vise flere fejl og succeser. Men for demokratiets skyld

Elevarbejde: Maj Krogh Andreassen

håber jeg på, at samtalen og ikke grøftegraveriet må blive det bærende igen.

Til os, der holder af hverdagen og demokratiet, skrev Poul Krebs det i 1995, og lad det være min bøn til medierne: "Vi trænger til små sensationer". Det ville være sund fornuft.

WE'RE STILL STANDING

af Sune Normann Hansen, køkkenchef

2020. – Hvilket harmonisk tal at kigge på, mundret og lige ud af landevejen. Sådan blev 2020 ikke. Siden de spæde måneder i januar og februar, hvor snakken gik, og til vi fik beskeden: "Danmark lukker ned". Siden 11. marts har corona/covid-19 været på alles læber. Med ét fik vi et anderledes år. Et år, der har virket som en lang driblet for at komme udenom alle de hindringer, som hele tiden stod foran vores dør.

Der kan skrives stolpe op og stolpe ned omkring alle de dårlige ting, som den pandemi, vi stadig står midt i, har betydet for en masse mennesker, virksomheder, foreninger – ja, hele landet har mere eller mindre været ramt. Jeg har dog valgt at prøve at anføre, hvad en sådan pandemi har gjort af gode ting. I den forbindelse vil jeg gerne sige, at dette er mine egne erfaringer og holdninger, jeg lægger til grund for dette.

Vi som køkken stod foran den sædvanlige sæson med snarlige konfirmationer, og som nye tiltag skulle vi i år også prøve kræfter med en stort anlagt Genforeningsfest. Desuden deltagelse ved årets Folkemøde på Bornholm. Så et travlt forår og en travl sommer lå foran os. Efter 11. marts begyndte alt at smuldre. Skolen, som vi kendte den, var reduceret til udenlandske elever og nogle få danske, der havde deres hjem på skolen. Selskaberne blev aflyst, og vi kørte med nødberedskab i køkkenet.

Hvordan kan der i alt dette udledes noget positivt? For mig handlede det

om, at vi pludselig skulle skifte spor. Væk var det pragmatiske, den kalkulerede verden med snorlige vagtplaner, planer for møder, aftaler med kunder og alle de faste ting. Da jeg som barn fik læst "Palle alene i Verden", havde jeg tit tænkt denne tanke om, hvordan dette måtte være. Pludselig fik jeg en fornemmelse af det. Aalborg som by var meget øde, på vej til arbejde var vejene tomme, og højskolen stille og tyst.

Hvordan skulle jeg passe ind i alt dette? Og hvordan forsøge at skabe liv og en tilværelse, når ens ellers veltilrettede plan dag for dag blev ændret? Jeg måtte tænke anderledes. Væk var tankerne på alle de ting, vi skulle nå. Mere tænke på alle de ting, vi nu havde tid til. Det vigtigste i alt dette var de elever, vi havde tilbage. De var langt hjemmefra, og de havde brug for at blive aktiveret og blive passet godt på. Så på den måde blev ens verden mere nær og ikke så fjern. Små ting fik betydning, og jeg fik tid til at reflektere over min tid på Vrå Højskole, og om jeg havde udnyttet den godt nok.

ning af Nordjylland med begrænsning af færdsel på tværs af kommunerne gav mig den fulde fornemmelse af havet og søen tilbage, og efter 17 dage med midlertidig bopæl på højskolen, hvor jeg har levet og arbejdet på skolen og nydt den puls, der har været, sidder jeg i dag hjemme og skriver til årsskriftet og tænker på, hvor rigt året 2020 egentlig har været.

Som ivrig motionist levede jeg som en rigtig professionel, spiste rigtigt, sov godt og længe, da jeg ikke havde så mange ting at tænke på. Dernæst havde jeg masser af tid til at løbe og gå ture. Specielt en tur med de tilbageværende elever, hvor man med midler som solskin, madpakke og sammenhold fik en dag, hvor vi alle glemte (på nær når vi skulle bruge et toilet), at verden var midt i en pandemi.

Siden jeg startede som kok i det herrens år 1993, har det på mange måder været en tid med profit, tempo og meget lidt tid til fordybelse. Derfor nød jeg også min tid som skibskok, hvor jeg fik tid til netop dette. Derfor har jeg nok lidt set denne tid siden 11. marts som en tid, hvor jeg kunne fordybe mig og give mig tid til andre ting. Jeg fik et helt anderledes forhold til de tilbageværende elever og mine kolleger, da vi lige pludselig fjernede det filter, der hed opgaver, deadlines osv.

Henover sommeren nåede vi nærmest normale tilstande, for så igen i efteråret stille og roligt at komme ind i aflysningens tid igen. Den seneste luk-

Jeg har været heldig, mine kolleger har været heldige, og skolen har været heldig. Vi er indtil videre kommet godt igennem. Selv et udbrud med en "positiv"-testet elev har vi klaret, og som Elton John sang: "I'm still standing", så er vi her endnu. Jeg har fået tid til at komme ind og suge højskoleånden ind, oplevet en samhørighed og nærhed i en tid uden nærhed. Til mit kære forstanderpars glæde har jeg også i denne tid valgt at støtte op om den røde fane, som ret beset handler om kamp og sammenhold. I stedet for fattig politik om stemmer og "tæppe-tisseri" burde man komme igennem denne pandemi uden at skulle føre valgkamp samtidig.

Så selvom året har budt på forhindringer efter forhindringer, aflyste arrangementer, selskaber m.m., så er jeg som menneske blevet meget klogere på, hvad der virkelig betyder noget. Håber dog, jeg kan opleve dette igen, uden at vi behøver vende verden på hovedet.

Med håb om et 2021, ligeså rigt på oplevelser, men uden en pandemi over vores hoveder, vil jeg ønske alle på Vrå Højskole en god jul og et godt nytår.

VI STILLER SKARPT PÅ KRISTIAN BAST - VRÅ HØJSKOLES NYE FOTOLÆRER

fortalt til Helle Møller Riis, kommunikations-medarbejder

Da Kristian Bast tilbage i 70'erne startede i folkeskolen i Hjørring, troede lærerne de første år, at han var dum. Han havde svært ved at læse og kunne ikke følge med i det, der foregik oppe på tavlen.

Han blev derfor sendt i specialklassen, og her fandt underviserne ud af, at Kristian var meget nærsynet:

- Faktisk troede de, at jeg var retarderet. Min intelligens blev testet, og den fejlede ikke noget. Det gjorde mit syn til gengæld. Jeg har minus 7 og minus 6,5 på øjnene, så alt var sløret for mig. Jeg tror, at jeg havde vænnet mig til det og fundet nogle strategier for at klare det. Mine forældre opdagede det i hvert fald ikke.

Måske er det de første år uden briller, som har gjort, at Kristian lige siden har haft et behov for at stille skarpt på alt det, han ser gennem en kameralinse. Han blev tidligt optaget af at tage billeder:

- Jeg havde en kammerat, hvis far var tandlæge. Han gav os nogle røntgenfilm, og det blev starten på mit første kamera. Jeg var vild med at skille og samle ting, og derfor byggede vi vores eget kamera helt fra bunden.

Det første rigtige købekamera, som Kristian og hans lillesøster fik af forældrene, hed Diana. Det var lavet af plastik og blev testet af på en familieferie:

- Det var dengang, der var 10 billeder på en rulle. Og jeg kan huske, at der kun var ét af dem, der var nogenlunde skarpt. Jeg blev så skuffet. Det var et skrækkeligt kamera.

Fotoopgave som 16-årig

Der gik nu ikke mange år, før Kristian fik noget seriøst kameragrej imellem hænderne. Han valgte foto i ungdomsskolen, og her fik læreren øje for, hvad Kristian kunne:

- Jeg fik lov til at prøve alt muligt udstyr af og oplevede for første gang magien i et mørkekammer. Det endte med, at jeg fik lov at blive i mørkekammeret, når de andre havde hjemkundskab og håndarbejde. Og på den måde fik jeg endnu mere plads til fordybelse og fik nørdet en masse fototing igennem.

Nogenlunde samtidig kom Kristian i erhvervspraktik på et trykkeri, og her opdagede de hurtigt hans talent. Han begyndte at få sine første betalte jobs som 16-årig, og siden gik det stærkt:

- Jeg lavede flere forskellige opgaver. Blandt andet lavede jeg noget PR-materiale for flere af lærerne på skolen og fik masser af anerkendelse for mine billeder. Jeg kan takke min fotolærer for rigtig mange ting. Han gav mig plads til, at jeg kunne kaste mig 100 procent over fotografiet.

Blackout i Spanien

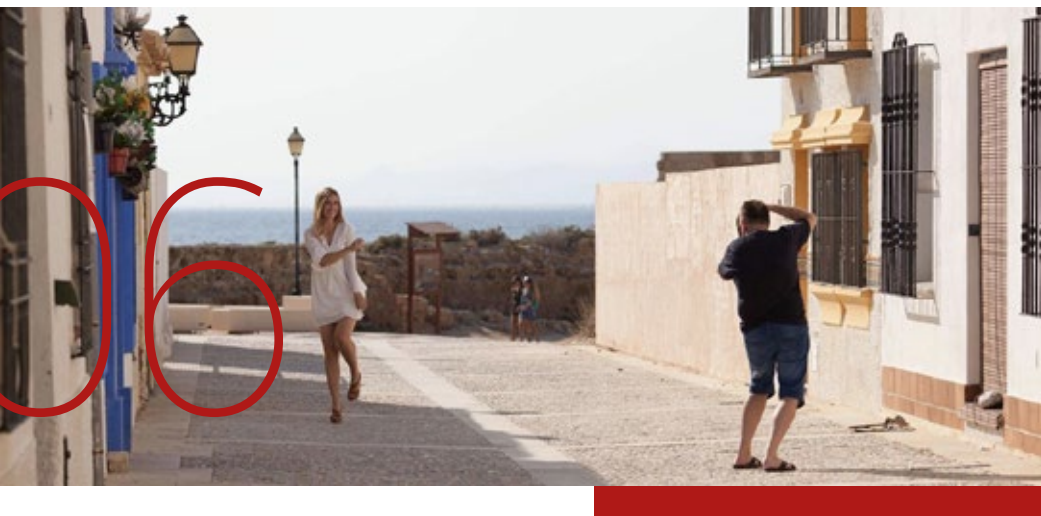
Kristians forældre var lidt mere skeptiske end fotolæreren. Derfor gik vejen omkring Handelsskolen, før han for alvor gik i gang med at knipse billeder på fuld tid:

- Jeg tog en uddannelse som fotohandler, og det var nogle gode år, hvor jeg lærte en hel masse.

Kristian fik en læreplads i Hjørring og mødte portrætfotografen Grete Raaby, der blev hans store inspiration. Hendes principper trækker Kristian stadig på den dag i dag:

- Portrætfotoet er absolut det, der fascinerer mig mest. Det der knivskarpe øjeblicsbillede af et menneske kan bare noget, som eksempelvis naturbilleder ikke kan. I hvert fald for mig.

Kristians talent for især portrætter af alt fra babyer til bryllupsbilleder har bragt ham verden rundt. Han har været på fotoshoot for Se og Hør og lavet modereportager i blandt andet Brasilien. I Los Angeles var han med bag kameraerne til optagelserne af "Baywatch" og andre modeshoots. Han har været ansat i fotokæderne Click og Photocare og har i 10 år haft sin egen fotobutik i Sæby plus sit eget modelbureau. Sideløbende med det hele har han i en årrække undervist de ældste

folkeskoleelever i foto og modelarbejde i ungdomsskolerne i Hirtshals og Thisted.

Men en dag sagde det hele stop under en opgave i Spanien:

- Jeg gik simpelthen ned med et brag. Fik et blackout og kunne ikke huske noget som helst. Jeg havde spændt mig selv til bristepunktet og sagt ja til alt for meget. Det tog mig over et år at komme tilbage igen.

Hjem til plastik-Diana

Efter et års sygemelding stod Kristian for første gang i sit liv uden arbejde. På dag 2 i sin nye tilværelse som arbejdsløs ringede telefonen. Det var Pia Schnoor fra Vrå Højskole. Hun havde hørt om Kristians evner som fotograf og ville tilbyde ham et job som underviser på højskolen. Efter kort betænkningstid sagde han ja:

- I starten var jeg noget usikker på, om jeg overhovedet var klar, og om jeg kunne holde til det. Mit blackout var virkelig et wakeup-call, så jeg var forsigtig med at tage for meget ind. På højskolen kunne jeg dog hurtigt mærke, at mine mange års erfaring med at undervise i ungdomsskolen kom mig til gode.

Kristian nød at komme ind i det store mørkekammer på Vrå Højskole, hvor han for alvor fandt hjem til det analoge foto igen. Han fandt også noget andet i højskolens store kamera-samling:

- Det viste sig, at højskolen har et eksemplar af plastik-Dianakameraet fra min barndom. Jeg har jo for længst smidt mit eget væk, fordi jeg ikke kunne fordrage det. Eleverne på højskolen elsker det. Fordi det tager sådan nogle bløde uskarpe billeder. Og det kan jeg måske lære lidt af. Det er nemlig ikke altid, at det skarpe er det bedste.

Han kalder Vrå Højskole den perfekte fusion mellem det digitale og analoge fotografi, og det er en drømmearbejdsplads for ham:

- Både med højskoleeleverne og med sommerkursisterne har jeg den gave at være sammen med mennesker, der ligesom jeg selv elsker at arbejde med fotografiet - og elsker at lege og eksperimentere med det. Jeg har i alt for mange år af mit liv brugt uendelige antal timer på at lave det perfekte resultat. Her drejer det sig mere om at lave den perfekte proces, og det er enormt berigende for mig.

Fakta:

Kristian Bast er 50 år og er født og opvokset i Hjørring og har siden foråret 2020 været ansat på Vrå Højskole som fotounderviser.

Han er uddannet fotohandler og har arbejdet i fotobutikker i mere end 30 år. Han var en af de første herhjemme, der både var i mørkekammeret og lavede foto digitalt. Sideløbende med arbejdet i fotobutikkerne har han været på opgaver for blandt andet Se og Hør og har lavet fotoshoots i Brasilien, Spanien og Los Angeles, hvor han blandt andet fulgte tv-serien "Baywatch".

Følg Kristian her:

Instagram: @kristianbast

Facebook: @kristianbast

Flydende emulsion foto på guitar, af Kristians elev: Stinne Bjerregaard Laursen

GRÆNSELØSE STING

af Lene Schøning Bruun

2020 er året, hvor vi fejrer 100-året for den Nordslesvigske genforening med Danmark.

Kunstmuseet Trapholt i Kolding ønskede at fejre dette ved at belyse vores liv i dag i modsætning til før genforeningen. De ønskede et borgerinddragende kunstværk. Iben Høj, som er tekstilkunstner, skulle stå for projektet. Værket skulle være færdigt til genforeningsjubilæet og rumme refleksioner over, hvad vi forstår ved grænser i dag.

Ideen bag Grænseløse Sting har rod i, at kvinderne før genforeningen benyttede broderiet som en form for politisk våben. På den måde fortalte de om deres nationale tilhørssted. Der blev f.eks. broderet klokkestreng, puder med nationale symboler. Tråden blev brugt som en stemme i kampen om for eller imod genforeningen.

Kunstværket er en 6 meter høj mobile, broderet med røde nuancer på gulnet stof. Stof og tråd skulle lede tankerne tilbage på et falmet dannebrogflag.

Alle deltagere blev bedt om:

- at lade enderne på tråden være uhæftede, så trådene bandt hele broderiet sammen
- brodere, så broderiet kunne ses fra begge sider

- forholde sig til grænser, både de fysiske og de mentale grænser
- lave en tekst, der forklarede, hvilke grænser man havde arbejdet med
- navngive broderiet.

Projektet startede i januar 2020 med en åben invitation til alle, som havde lyst til at deltage. Ingen krav om kendskab til at brodere. Det var tiltænkt ca. 800 deltagere. I forbindelse med værket

blev der lavet et forskningsprojekt, der skulle afdække: hvem er deltagerne, og hvor kommer de fra geografisk osv.?

Det blev til 778 deltagere, danskere og tyskere. Flest danske kvinder med en aldersspredning på 90 år. Yngste deltager en pige på 11 år, og ældste en kvinde på 101 år. Størstedelen af kvinderne var over 40 år, men også en del unge. 2% af deltagerne kom fra Nordjylland (ca. 15 personer). Vrå Højskole havde 5 deltagere. I den lille by Skærum, som jeg bor i, var der 6 deltagere inkl. mig selv. Det betyder, at vi er ret godt repræsenteret. Vrå Højskole står for en tredjedel af de nordjyder, der var med i kunstværket.

Det blev afholdt workshop rundt om i landet for at skyde projektet i gang. Ved tilmeldingen skulle man fortælle, om man var nybegynder, øvet eller professionel. Derefter fik man tildelt et kit med tråd, stof og en manual om, hvilke sting man skulle benytte. Det var valgfrit, om man ville sy nydeligt eller lave et kunstnerisk udtryk. Der var ingen grænse for, hvordan man ville tolke stingene.

Alle bidrag skulle indsendes sidst i marts, mens landet var lukket ned. Planen var, at Designskolen i Kolding skulle være med til at registrere, fotografere, sortere og samle værket i samarbejde med Iben Høj. Der blev dog ingen hjælp fra Designskolen pga. corona.

Der var oprettet en Facebook-gruppe for deltagerne i projektet. Under selve broderiprocessen var det dejligt at kunne følge med i andres arbejde og tanker om grænser. Da alle broderierne og teksterne var indleveret, var det spændende at kunne følge processen med at tematisere, montere og til sidst opsætningen. Der blev afholdt virtuelle møder undervejs.

Pga. corona blev åbningen udskudt til juni. Præcis den lørdag, hvor jeg skulle tage imod mit første tekstile sommerkursus denne sommer. Jeg deltog ikke fysisk i åbningen, men online. Den efterfølgende mandag havde jeg morgensamling, hvor jeg holdt min egen åbning af værket. Det gjorde jeg ved at fortælle om projektet og min

egen oplevelse af processen. Selvfølgelig med hvid dug og Mimosa-cocktail i de fine champagneglas. Jeg føler mig heldig at have fået muligheden for at deltage i sådan et projekt sammen med mine elever.

"Skønhed" er navnet på mit broderi. Min tekst lyder sådan her:

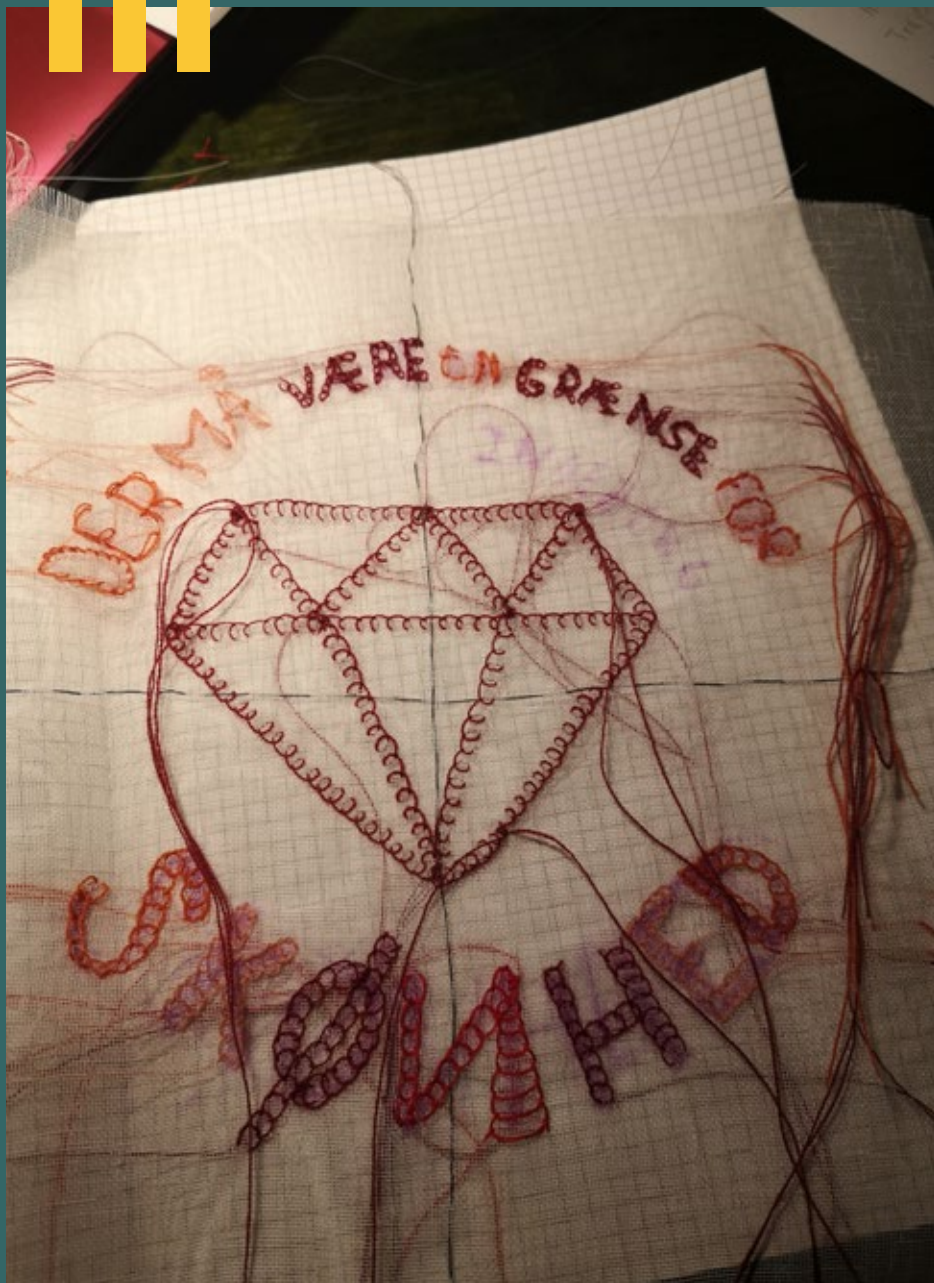
"Mine tanker - der må være en grænse for, hvad man kan pådutte andre for selv at få skønhed. Jeg tænker på en perlefisker, der sætter sit liv på spil. Diamantjægeren, modeller til modeshows, der må sulte sig selv, for at vi beskuerer fornemmer skønhed."

Jeg vidste, at skønhed skulle være omdrejningspunktet i mit broderi. Da jeg modtog mit kit, fik jeg lidt af et chok: meget tyndt stof, som på ingen måde egnede sig til broderi. Jeg tænkte først: "øv", men fik det hurtigt vendt til en fin udfordring. Jeg ville brodere noget, som repræsenterer skønhed. Derfor blev motivet en kæmpe diamant. Jeg ville lave en tekst, som kunne få beskueren til at stoppe op og tænke. Der blev tegnet flere forslag til diamanten. Hvor skulle teksten stå? Valget blev en brudt cirkel om diamanten. Jeg havde et ønske om, at motivet ikke skulle være perfekt, men med en lille skjult fejl. Derfor vendte jeg N'et på hovedet. Så var motivet på plads. Nu skulle jeg "bare" teste sting: hvilke sting? Hvordan ville jeg bruge dem? Hvilken størrelse? Hvilke farver (ud fra udvalget)? Det

var et stort forarbejde, inden selve broderiet kunne begynde. Da alt var testet, gik det forholdsvis hurtigt med selve broderiet. Hvis man kan tale om, at håndbroderi er hurtigt? Det er det altså ikke!

Grunden til, at skønhed optager mig, er fordi jeg beskæftiger mig med det dagligt som tekstillærer. For en del år siden fyrede Louis Vuitton en af deres modeller, fordi hun var for tynd. Det gav genlyd i hele verden. Hvert år til de store internationale fashionshows tales der om syge modeller. Men vi som forbrugere har et medansvar! Derfor blev det den grænse, mit broderi skulle fortælle om.

Fotos: Lene Schønning Bruun

TEMAUGE: "STORT"

af Cille Colberg, højskolelærer

Traditionen tro hører der i semesteret en temaugue til. I efterårssemesteret var temaet "Stort" på dagsordenen. En uge, hvor eleverne er en del af et tværfagligt projekt. En uge, hvor de kan prøve kræfter med andre områder end deres daglige skema og fagvalg.

Temaet "Stort" opstod ud fra en tanke om at lave et projekt, hvor slutproduktet skulle veje tungere end selve processen. Et ønske om at kunne arbejde i større skala, og at disse produkter ville kunne pryde skolen på længere sigt. Og dermed blive til daglig glæde for elever, ansatte, besøgende, gæster, omverden med flere – og være en del af fortællingen om, at her emmer det af kreativitet og muligheder.

Eleverne kunne vælge en gruppe, hvor der på forskellig vis var reflekteret over temaet: skulptur – broderi – foto – musik/ord.

Højskolen har den dejligste have. Men når du går en tur, er der ikke meget i det ydre, der indikerer, at skolen til daglig summer af stor kreativitet i

kunstfaglige fag. Jeg vil fortælle lidt om processen i ord og billeder fra skulpturgruppen.

På forhånd var det besluttet at lave buster i beton. Stort i skala, at arbejde i et materiale, vi ikke plejer, og de portrætterede personers samfundsmæssige betydning.

Frihed er noget af det største, vi har i et vestligt veletableret samfund. Kulturelt set har det oftest været mænd af høj rang eller status, som har været portrætteret/sat på piedestal. I tiden nu med #metoo og kvotefordeling af bestyrelsesposter deslige er vores samfund ved at redefinere sig selv og finde en balance mellem et kvinde- og mandsdomineret samfund. De 10 portrætter er derfor på utraditionel vis udvalgt til at være kvinder, der på hver deres måde har gjort noget for vores frihed på forskellige planer. Det, der har påvirket udviklingen til det samfund, vi kender i dag.

I kronologisk rækkefølge: Dronning Margrethe 1, Grevinde Danner, Agnes Henningsen, Bodil Koch, Tove Ditlev-

sen, Hanne Reintoft, Tine Bryld, Ritt Bjerregaard, Suzanne Brøgger, Sofie Linde.

Gå en tur i haven og nyd den lille skulpturpark. Se, om du kan genkende ovenævnte personer. Gå på nettet og læs lidt om dem og deres virke. Måske får det dig til at reflektere over, hvad frihed er for dig? Hvad betyder frihed i vores samfund eller for den politik, som påvirker vores hverdag? Hvorfor er det vigtigt at værne om friheden?

Fotos: Cille Colberg

INGEN KENDER DAGEN, FØR DEN ER OMME

af Lea Bonde Nielsen, højskoleelev

Jeg tænkte på min oldemors udsagn om, at "ingen kender dagen, før den er omme", da det hele brød ud, og vi brød sammen. 2 timer inden onsdag den 11. marts var omme, blev vi kaldt til møde i spisesalen. Det er et af de informationsmøder, vi husker. Vi, der ikke havde set pressemødet med Mette Frederiksen & Co. anede ikke, hvad mødet skulle handle om.

Da vi kom ind i spisesalen og mærkede stemningen, kunne vi hurtigt konkludere: "Den her er ikke god. Enten er der én, der er død, eller også er der nogen, der har gjort noget ulovligt." Mange af os kiggede ned eller stirrede på væggene, fordi det var hårdt at se på Søren og Pia. Det var meget tydeligt, at ingen af dem havde lyst til at sige de ord, som de skulle. Så kom sætningen: "Vi skal sende jer hjem". Reaktionen var et kollektivt suk og flakkende øjne. Højskolelivet blev sat på pause i 2 uger, derefter 4 uger, så 8 uger.

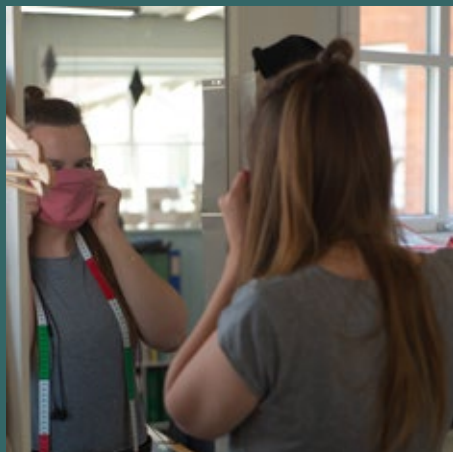
Tiden gik med optagelsesprøver, bøger og Netflix-serier, inden historien tog en drejning. Den 7. maj var familien og jeg klistret til skærmen, for nu havde Mette F. indkaldt til pressemøde. Til vores overraskelse nævnte hun ikke højskolerne. Til gengæld blev det mulighedernes morgen efter skuffelsens aften. Højskolerne skulle åbne den 8. juni, og da vores semester slutter den 13. juni, havde vi 5 dage og en formiddag. Naturligvis blev jeg først meget glad, men kort tid efter begyndte jeg

at sætte ordet "kun" ind, når jeg skulle fortælle nyheden til venner og familie: "Det er kun 5 dage". Jeg læste mig frem til, at nogle højskoler havde 0 dage, da deres semester sluttede tidligere end vores, og at de ikke havde mulighed for at forlænge semesteret. Efter at have læst de artikler hørte jeg mig selv sige: "Det er hele 5 dage".

"Ingen kender dagen, før den er omme" var også gældende for onsdag den 20. maj. 20 minutter inden torsdagen tog over, drejede historien sig i den rigtige retning: Fase 2 af genåbningen af Danmark var blevet udvidet. Højskoleelever måtte komme tilbage den 27. maj. Glæden var jordens gæst den dag, for vi fik 17 dage i stedet for 5. Jeg vil dog give min mor ret i hendes udmeldinger: "Men I kan jo ikke nå at lave noget kreativt? I kan knap nok få pakket ud."

Det er begrænsede rammer, vi skal være kreative indenfor, og de sidste 17 dage bliver ikke ligesom de første to måneder. Den fysiske højskole med 107 elever til spisning, morgensang,

kram og tæt sofasidning bliver ændret. Det er ude af vores hænder. Men vi kan bevare højskoleånden med forståelse for forskellighed, nysgerrighed, kreativ udfoldelse og at tage en ekstra køkken-vagt. Der vil være et "før" og et "efter" for højskolerne, og jeg vil hellere være i "efter" end at være hjemsendt. Jeg vil hellere have 17 anderledes dage med flokken end 17 dage med solofrokost, canned laughter serier og FaceTime-opkald af lav kvalitet som dagens højdepunkt.

Fotos: Klaus Nielsen

09

JEG VILLE ØNSKE

af sommerkursist på Fortællerkursus

10

Nogle gange kan man godt gå og føle sig lidt utilstrækkelig som menneske. Det kan jeg i hvert fald. Jeg ville ønske, at jeg havde mere mod til at kaste mig ud i noget nyt. At jeg havde mere energi til at engagere mig i en masse og udvide min horisont. At jeg havde mere overskud til altid at være nærværende og nysgerrig på livet.

Følelsen af utilstrækkelighed bliver kun større, hvis man går på de sociale medier. Der bliver det tydeligt, at man også helst skal deltage i sociale arrangementer hele tiden, se godt ud og bo pænt. Og det kan godt være svært at leve op til på daglig basis.

Derfor ville jeg ofte ønske, at jeg kunne hvile lidt mere i mig selv. Men det er heller ikke let. Nej, for måden, man gør det på, er ikke ved bare at være sig selv. Det er ikke nok. Nej, det er vigtigt også at dyrke yoga, meditere og spise chiagrød.

Det var ikke noget, jeg havde den store erfaring med, men jeg prøvede at melde mig til yoga til en start. Jeg fandt dog hurtigt ud af, at det er én ting at melde sig til yoga og noget helt andet at gå til yoga.

Til den første time mødte jeg op i mine løbetights med reflekser og pangfarver. Jeg synes måske godt, at man kunne tilføje i googlebeskrivelsen af yoga, at det er en disciplin, der er meget mere til pastel-, eller i hvert fald afdæmpede farver.

Men yogalæreren var rigtig sød. Hun var meget rolig og sagde ting som, at vi bare skulle gøre det, der føltes naturligt for vores kroppe. Problemet var imidlertid, at der var intet af det, hun foreslog, som føltes naturligt for min krop. Ikke engang det at trække vejret. Hun ville have, at vi skulle gøre det med lyd på. Det var en meget voldsom og lidt sølveagtig lyd, hun havde valgt til det egentlig ret simple foretagende, syntes jeg. Det var i hvert fald på ingen måde en lyd, der kom naturligt og helt af sig selv for mig. Slet ikke med den volumen, hun og de andre lagde for dagen, så det skulle jeg virkelig øve mig på.

Og så var der alle navnene på øvelserne. Der var blandt andet "hunden", "delfinen", "koen" og "kobraen". Det føltes lidt, som om vi havde inviteret en hel dyrepark indenfor. På et tidspunkt fik vi at vide, at vi skulle lave "en halv kamel". Det udfordrede mig en hel del. Jeg kunne simpelthen ikke lade være med at tænke på, hvilken halvdel af kamelen det var, vi gengav. Altså, hvis det var, fordi man kun vil have én pukkel, så kunne man jo bare kalde

øvelsen "dromedar". Det kunne selvfølgelig også være et tværsnit af kamelen, vi var i gang med. Det var meget svært at gennemskue, og jeg syntes, det stjal utrolig meget fokus fra øvelsen, at man ikke definerer den slags på forhånd.

Henimod slutningen af timen skulle vi lave en øvelse, hvor vi skulle lukke øjnene og dreje hovedet fra skulder til skulder. Endelig var der en øvelse, jeg kunne finde ud af. Det var faktisk lige før, jeg begyndte at føle mig kompetent. I hvert fald indtil yogalæreren sagde, at når vi følte os klar til det i nakken, så skulle vi prøve at dreje hovedet hele vejen rundt. Det fik mig til at spærre øjnene op! Det ville jeg virkelig gerne se de andre gøre. Det viste sig dog, at de bare lagde hovedet tilbage og fortsatte med at dreje det fra side til side. Det var lidt af en skuffelse. Det føltes, som om der var lang vej igen, før yoga ville blive en naturlig ting for mig. Jeg måtte virkelig hænge i og kæmpe uge efter uge for at prøve at lære det – og så kom corona.

Jeg kunne se på Instagram, at der var mange, som fortsatte med at dyrke yoga derhjemme. Der var nogle, som indrettede et helt træningsstudie hjemme i stuen. Folk fik ryddet op. De fik færdiggjort gamle projekter og påbegyndt nye. Alle var så kreative, nogle ovenikøbet sammen med deres børn. Folk bagte og lavede lækker mad. De gik lange ture, hyggede sig, sang fællessang, drak vin og skålede på deres altaner. De oplevede alt muligt. Jeg oplevede at få angst.

På en eller anden måde havde jeg bildt mig selv ind, at det var det samme supermenneske, som nåede alle de her ting. Det syntes jeg også, at jeg burde, samtidig med at jeg også skulle passe mit hjemmearbejde, så jeg følte mig stresset og havde en stor uro i min krop.

Men jeg mærkede også en kæmpe tomhed. Og modløshed. Og jeg følte mig helt enormt alene.

Det kunne jeg forstå på ventetiden hos psykologcenteret, at det var jeg slet ikke. Det gjorde bare ikke, at mine angstanfald stoppede, eller at jeg følte mig mindre ensom.

Selvfølgelig kunne jeg ringe til nogen. Det ville bare ikke være det samme, og ikke det, jeg havde brug for. Man kan ikke mærke mennesker gennem en skærm, og de opringninger, der havde været, fik mig til at føle mig endnu mere alene efterfølgende.

Derfor var det hverken noget, jeg havde lyst eller overskud til. Faktisk havde jeg slet ikke lyst til eller overskud til noget. Det eneste, jeg orkede, var at sove. Så det gjorde jeg. Jeg sov rigtig meget, og jeg drømte rigtig meget.

Jeg drømte særlig meget om dyr. Det var åbenbart et tema, min underbevidsthed havde valgt for mig, måske inspireret af yogatimerne. En nat drømte jeg, at jeg var ude og hoppe på en mark sammen med en flok kaniner. Det lyder jo i og for sig meget

hyggeligt, men jeg kunne slet ikke følge med de dumme kaniner, og jeg kunne heller ikke hoppe lige så højt, så det var faktisk ret frustrerende at være på udflugt med dem.

I stedet stoppede jeg op og strakte mine arme op i luften. Og så begyndte jeg at vokse. Jeg voksede og voksede. Jeg var ualmindelig klodset, for det er virkelig en tilvænnings sag pludselig at få dobbelt så lange arme og ben. Til sidst var jeg otte meter – otte meter! Jeg kunne se ud over alting, og jeg syntes, at det var virkelig fedt.

Da jeg vågnede, lå jeg helt udstrakt i min seng med armene over hovedet. Min første tanke var, at det skulle dem fra yogaholdet have set. Tænk at kunne strække sig otte meter! Det er alligevel noget.

Men egentlig tror jeg, at drømmen ville mig noget mere. Jeg tror, det var en besked til mig selv om ikke hele tiden at løbe efter det, jeg alligevel ikke kan nå, ikke prøve på at passe ind i en flok, der ikke er min, men i stedet standse op og prøve at slå rod dér, hvor jeg er, og vokse i det, der er mig.

Så da samfundet begyndte at åbne op igen, meldte jeg mig ikke til yoga. Derimod blev jeg sygemeldt på mit arbejde for forsigtigt at finde den ro, der skal til for at vokse igen. Jeg er godt på vej, men jeg tror, jeg stopper, før jeg når de otte meter!

CORONAPAUSE MED SOLNEDGANGSKLAUSUL

af Piamina Munch, sommerkursist på Forfatterkursus

"Kontrapsykiske kapitalbuffer, ja tak, to af dem, og kan jeg få værnemidler oveni? Super!" Pak dem ind i lattermild og gavmild, og hjælpepakken er lig med mit nye samfundssind.

Putter genåbning ind, i stedet for superspredning og mørketal. Min sorte humor er vild med mit coronahår og tror, at nosten er et ord! Det er forresten også. Og det er det forresten også.

Pandemi skaber udskamning og forsamlingsforbud overalt, og sådan er det. Jeg forstår, jeg retter ind, og mit rebelske microudbud af trods er trods alt mere bange for coronapoliti end flokimmunitet.

Selvom det ikke vedrører mig! Det gør det altså ikke. Alt det hysteri. Må jeg være fri!

Nu har der været død med corona nok. I hobetal. Det er alvorligt nok, naturligvis.

Nu er det snart og næsten forbi. Det bestemmer vi. Der åbnes op for special teams, der regner lønkompensation og helikopterpenge ud. Udfaser hjælpepakker og nøjes med at dø på FaceTime, når det nu skal være.

Sammen og hver for sig synger vi med Faber uden afstandskrav, og i det mindste er der ingen, der kan høre, hvis jeg er tonedøv. Og det smitter ikke.

Måske er det et forsøg på at mindske hudsult og smittetryk, selvom vi ikke omfavner nogen alligevel.

Hvem ved, når alt kan ske.

Nysmittede må kigge langt ind i skærmen og gå i hi, frivilligt, fordi det er det, de skal. Så fat det dog!

Hvis ikke, kommer boomer-remover efter dig! Der bliver zoomet ind på smitteopsporing overalt, og Gud nåde og trøste dig, hvis du hoster i det offentlige rum. Du må jo være dum! Hvad er det, du ikke forstår? Du må kun hoste, når du er kommet hjem.

Coronaturismen asfalterer, mens vi kører. Og så holder vi ind på en rasteplads og spiser rester fra i går. Med handsker på.

Nu må det snart være nok. Det er der mange, der mener og køber sprit, der ikke skal drikkes, men bare for at være på den sikre side, ikke?

Solen går stadig ned hver dag, som den altid gør, og den er i hvert fald helt ligeglad med, hvad du tænker om det.

CORONANEDLUKNING

af Mark Tørnæs Rasmussen, højskoleelev

Regeringen har holdt et pressemøde. Højskolen lukker ned. Om to uger genåbner vi. De fleste elever skal tage hjem. Nogle af os bliver. Jeg er begyndt på et projekt i keramik. Vi, der bliver, har et møde, efter de andre er rejst. Søren fortæller, at der snart er endnu et pressemøde, og at vi vil få nogle flere informationer til den tid. James kommer for sent til mødet. Søren taler stadig. Han fortæller os, at der ikke er nogen nye informationer endnu. Regeringen holder snart et pressemøde igen, og så snart han ved mere, får vi det naturligvis også at vide. Højskolen åbner igen om to uger. Jeg er i gang med et projekt i keramik. Klokken elleve om formiddagen har vi et møde. Søren starter med en joke om, at James kommer for sent. Han fortæller os, at der har været et pressemøde med regeringen. Der er ikke nogen ændringer i planen. Højskolen åbner igen om to uger. Det passer mig fint, for så har jeg jo tid til at arbejde på mit projektovre i keramik. Der er ikke nogen ny information, men så snart han ved mere, holder han et møde igen. Vi spiller "Partners" om aftenen. Jeg har dårligt held. Der går tre runder, før jeg får en brik ud på banen. Vi har desuden et møde med Søren, hvor det høres, at regeringen snart holder et pressemøde, og til den tid vil vi vide mere med sikkerhed. Han indskyder en joke om, at James kommer for sent og fortæller, at situationen ellers er i bero, og vi får snart mere at vide. Jeg vil gerne gøre mit projekt færdigt, inden højskolen åbner igen om to uger. Der er gået to uger. Jeg er færdig med mit projekt i keramik. Vi mødes med Søren om formiddagen. Vi spiller "Partners" om aftenen. Vi synger karaoke om fredagen. Der er gået to uger. Søren beder os fortælle om vores følelser til mødet. Barbara siger, hun har det fint. Søren opfordrer til, at vi går en fælles tur klokken tre. Vi spiller "Partners" om aftenen. Der er gået to uger. Søren beder os fortælle om vores følelser. Martin siger, han har det fint. Vi går en fælles tur klokken tre og spiller "Partners" om aftenen. Jeg har dårligt held. Søren forsøger med en joke om, at James kommer for sent til mødet om formiddagen, og derpå beder han os fortælle om vores følelser. Jeg siger, jeg har det fint. Jeg blev jo færdig med mit projekt i keramik, og det kan ikke vare længe, inden højskolen åbner igen. Der er jo gået to uger. Men der er ingen ny information, fortæller han os. Regeringen har haft et pressemøde, og så snart han ved mere, får vi det også at vide. Højskolen åbner igen på et tidspunkt. Vi synger karaoke om fredagen...

Foto: Jens Peter Skagen Bylund

12

CITATER FRA DE INTERNATIONALE ELEVER

af Søren Ottzen, viceforstander

Under nedlukningen fra 12. marts og 12 uger frem havde vi 25 elever, der ikke kunne komme hjem. Her er deres oplevelse af nedlukningen. Citaterne blev givet til Nordjyske Stiftstidende

Karina Plakhotniuk, 20 år fra Kiev, Ukraine:

"Generelt har jeg det godt. Det er meget svært for mig ikke at læse nyheder fra mit hjemland hver anden time. Tiden, jeg har fået i karantænen, hjælper mig til at koncentrere mig om ønsker for fremtiden og ting, jeg ikke har fået gjort. Karantæne er ikke kedelig for mig, fordi jeg forsøger hele tiden at holde mig i gang. Min løbetur hver morgen er en god start på dagen."

Anna Mayer, 27 år, fra Ungarn:

"Pandemi. Karantæne. Det er underligt og surrealistisk. Det er som et mareridt efter en utopisk skrækkfilm, men jeg tror, jeg er ved at vænne mig til det. Jeg har op- og nedture, og jeg er ved at lære at styre min angst, som kommer af, at jeg ikke kan gøre noget. Og selvfølgelig er jeg bange for min fremtid. Men jeg synes, jeg er det bedste sted, jeg kan være. Jeg synes, lærerne virkelig tager sig af os på højskolen. Vi har en stor have, og vi har cykler, så det er virkelig dejligt, at vi kan komme ud uden at møde nogen. Jeg har ondt af dem, der sidder i en

13

lille lejlighed uden mulighed for at komme ud. Jeg sætter virkelig pris på at kunne være her."

Juna Yasuda, Japan:

"De første 2 uger efter skolen lukkede, sad mine følelser udenpå trøjen, og jeg var meget forvirret. Alting ændrede sig så hurtigt, og jeg havde mange negative tanker. Mest fordi jeg tænker rigtig meget på min fremtid og mit universitet. Jeg er reelt bange for, om jeg kan komme tilbage til mine venner. Men efterhånden er jeg mere rolig. Vi får rigtig megen omsorg, og lærerne siger, at vi faktisk er et af de mest sikre steder, man kan komme. Det gode er også, at jeg får prøvet en masse, jeg ikke har prøvet før, fordi jeg havde et skema med det, jeg kendte lidt til. Nu har jeg mulighed for andre ting også."

Karina Plakhotniuk

Anna Mayer

Juna Yasuda

Foto: Anina Thestrup Okkels, Yusuke Toki og Kasper Mathias Kirkegaard

DET HELE MENNESKE

af Cille Colberg, højskolelærer

Efterårssemestret fik en start, som jeg ikke havde forudset. I fagrunden i intro-ugen oplevede jeg meget målbevidste elever. En af eleverne, Gustav Tønder Marcell, adspurgte mig meget direkte: "Kan du garantere, at jeg kan lære at dreje tallerkener?" Dertil svarede jeg prompte: "ja".

Siden keramikken kom på skemaet som hovedfag i august 2018, har interessen for faget og håndværket været stigende. Senest i dette efterårssemester ønskede 30% af eleverne keramik. Det betød, at der blev oprettet 2 hold som hovedfag. Med flere elever var der også behov for pladsudvidelse og for at

omdanne værkstedet til et funktionelt rum med opbevaringsplads, men også rum til at kunne fordybe sig.

Tendensen i samfundet lige nu er, at håndværket er tilbage. Det interessante er ikke blot det at lære et håndværk. Men hvad ligger bag denne udvikling?

Det kan der sikkert skrives en større afhandling om.

Når vi taler om håndværk, og herunder også design, handler det i bund og grund om problemløsning. Vi bruger håndværk og design til at løse problemstillinger til at gøre vores hverdag lettere i et eller andet omfang. Derudover har vi som mennesker et behov for at efterlade et spor. Et spor, der viser, at vi er her. Dette behov kan vi datere tilbage til hulemalerierne, som måske dengang mere handlede om rituelle handlinger. At efterlade spor kan gøres på mange måder, men her er håndværket en konkret og håndgribelig del.

I dag er tiden mere flygtig, og vi kommer hurtigt videre fra punkt A til B. Vi kører hurtigt med toget derudad. Effektivitet. Nye strømninger. Ikke gå glip af noget. Være på 24:7. Kort sagt er vi meget i vores hoveder og altid på vej mod et nyt sted, et nyt mål.

At arbejde med håndværk er på en måde at stoppe op. Ikke dermed sagt at stå stille. Men at lade tiden stå stille for en periode. For at skabe muligheden for fordybelsens glæde. En stund, hvor vi tillader os at mærke. Et øjeblik, hvor hænderne får lov til at være de kloge ud fra gentagelsernes cirkulære virke. Det kræver nærvær, fordybelse, tålmodighed, gentagelse på gentagelse, fejl og ikke mindst at turde. Det at tilegne sig en kunnen, både videns- og håndværksmæssigt, kan berige os på måder, der former livets indhold.

Gustav har lært at dreje tallerkener. Han lod tiden stå stille. Han fordybede sig i håndværket og lod hænderne blive kloge. Han skaber med hænderne. Han gør. Han er.

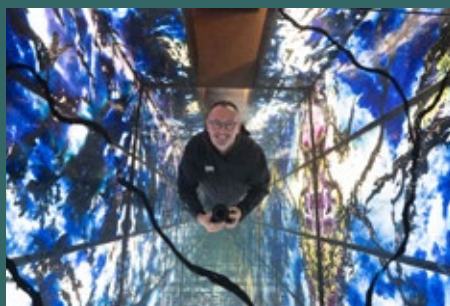
Jeg håber, at han og alle I skønne elever kan mærke, at rejsen henimod at blive et helt menneske er lige foran. Lige nu. I kraft af, at I gør det, som fylder jer med glæde, at I skaber noget i og for jer selv. Det er det, der gør jer til hele mennesker.

Foto: Cille Colberg

BILLEDER FRA KUNSTSTUDIETUR

Fotos: Kristian Bast

I Vrå Højskoles skriveværksted har vi i efterårssemesteret 2020 arbejdet med forskellige skriveøvelser. Eleverne fik blandt andet til opgave at bearbejde oktober måneds studieture i på forhånd fastlagte genrer. Her kan du læse om prærievognsturen på Fyn i minimalistisk Helle Helle-stil, og om turen til Sønderjylland som eventyr.

16

SORTSYN PÅ SYDFYN

af Lin Weje Nicolajsen og Siri Sørlie Jørgensen, højskoleelever

Skyerne hænger over vandet. Vi bliver overhalet af en bil. Derefter en hestevogn. De vinker til os. De kører fra os. Vores heste er langsomme. Især Hans. Han er seksten og gider ikke mere. Jeg gider heller ikke mere. Jeg vil hjem. Hjem til rindende vand, internet og strøm. Jeg kigger på min powerbank. Der er strøm på den. Heldigvis. Så kan jeg glo på min telefon og isolere mig fra de andre lalleglade elever.

Jeg har siddet på den her vogn i fire dage og gloet på hesterøve, som bevæger sig op og ned. Hans prutter, mens der løber lidt tyndskid ned af hans venstre ben. Det rammer også hans hale. Han vrinsker. Jeg tænker på, om han selv ved, at han har lort ned af sine ben. Jeg har stirret ham ind i sjælen. Tænker på, hvor stort og usselt et dyr han er. Alt det kød. Al den ikke-eksisterende hjernekapacitet. Suk.

Verden farer imod os med seks kilometer i timen. Man bliver næsten blæst af vognen med al den fart. Blæst? Nå ja! Det skulle da være af kedsomhed. Jeg strikker undervejs. Maskerne bevæger sig hurtigere end vognen. Måske når jeg at blive færdig. Hvem ved?

Jeg fantaserer om at ligge i køjen. Den nederste. På noget, der bedst kan beskrives som en halmmadras. Der

sad et plaster på madrassen, da jeg skulle rede min seng. Det gjorde ikke førstehåndsindtrykket bedre. Vognen er trist, slidt, gammel og brun. Taget er grønt. Det skriger: "brænd mig". Den ryster meget. Flækkede æg på gulvet. Det skal gøres rent, når vi kommer frem. Der er sket værre ting i vognen. Et gustent par har sikkert haft sex der. Imens jeg ikke kan sove, kommer den tanke op.

Nogen råber bag os. Endnu en vogn vil forbi. Vi holder ind til siden og lader dem passere. De vinker. Mere begejstret end de første. Vi vinker tilbage, men jeg mener det ikke. Gør det for at virke venlig, mere social.

Hans prutter igen. Den stinker. Jeg sidder bag ham. Når ikke at lukke munden, før den angriber min luftvej. Den smager ikke godt.

Vi kører igennem en by. Hans skider. Vi holder ind til siden. Jeg må ud og skovle lort op. Der er meget. En hel spand. Det skal gøres indenfor bygrænsen. Vi passerer Brugsen. Nogen har parkeret deres hest ved benzinstanderen. De er gået ind for at handle.

Vi ruller ind på lejrpladsen. Langt græs og en fold til hestene. De virker tilfredse med at få ro. Jeg kan ikke bebrejde dem. Jeg vil også have ro, men den konstante menneskemængde gør det umuligt. Én begynder at stemme en guitar. Jeg ruller med øjnene, mens jeg vender hovedet væk, så ingen ser det. Jeg vil ikke være upopulær igen.

Da guitaren er stemt, begynder spillemanden at synge. Han sang den samme i går. Repertoiret er ikke overvældende. Han synger ikke godt.

Nogen tænder et bål. Arbejdsfordelingen er ulige. Sådan er livet vel: nogle få bærer det hele. Jeg stirrer på dem, der ikke gider at lave noget. Måske kan mit blik få dem til at gøre noget. Det virker ikke. Begynder at samle brænde. Ellers er det jo ligegyldigt at have et bål. Maden er dårlig. Der bliver stegt pølser over bålet. Der er ikke nok til alle kødæderne, men vegetarerne får rigeligt.

Desserten er skumfiduser. Min bliver brændt. Jeg ofrer den til flammerne, som æder den. Jeg tager en ny og håber på et bedre resultat. Den er ikke brændt. Jeg placerer den mellem to Mariekiks og klemmer sammen.

Skumfidusen flyder ud af siden. Sådan en skumfidus er god nok. Jeg laver en mere. Kødæderne forsøger at kvæle sulten med halvbagte snobrød.

Jeg kan ikke sove. Hører en hund gumle på mad. Kigger ned fra min køje. Jensen. Jeg forsøger at sove. Jensen æder mad. De andre sover. Ørepropper og musik i ørerne. Fucking heldige. Skrigende elever og den guitar pisser mig af. To begynder at lave fuglelyde. Vi er ude i naturen. Har ikke brug for flere fugle. Det er ikke kvidren. De er bare tonedøve.

Jeg vågner. Jeg skal skide. Det er tredje gang på den her tur. Jeg går ind i skoven. Jeg ser en anden sidde på hug og trykke. Vi får kortvarigt øjenkontakt. Jeg nikker. Han nikker igen. Hvad er etiketten, når man møder en, der skider i skoven? Jeg finder et sted med mos. Det er ved siden af en å. Jeg sætter mig på hug med hullet ud over åen. Min lort falder ned i åen. Jeg trækker bukserne op efter at have tørret mig med mosset. Der var grannåle i. Jeg opdagede det for sent! Jeg kigger på min lort, som vugger i vandet. Den flyder med strømmen. Gad vide, hvor den ender henne? Jeg går tilbage. Den anden skovskider er væk.

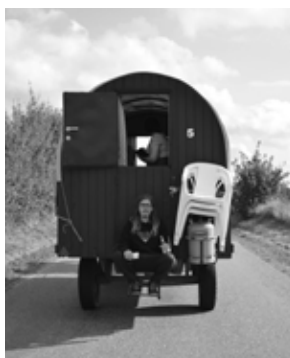
Om aftenen bliver der læst højt af eventyr. Det er okay. Jeg går i seng. Lægger mig på halmmadrassen. Sidste nat i nederste køje. Jeg glæder mig til et bad og min dyne. I morgen.

BILLEDER FRA STUDIETUREN TIL SYDFYN

17

EVENTYRLIGE SØNDERJYLLAND

af Emma Sofie Søndergaard, Malthé Ditlev Christensen,
Mathias Jensen, højskoleelever

18

Der var engang en lille landsby, og i den lille landsby boede en lille mand, hvis navn var Søren. Søren var en vigtig person på den lille landsbys lille skole, og han havde en trofast medhjælper, hvis navn var Anders. Det var sådan, at Søren pludselig en dag fik den mest fantastiske idé. Han kaldte straks på medhjælper Anders og fortalte om, hvordan alle på den lille skole skulle på udflugt. Herefter var det bare at udvælge, hvilke trofaste væbnere, der skulle med på turen. Anders syntes, at det var en vældig idé, så han kaldte straks på medarbejder Janne, som derefter kaldte på mentor JP, som så kaldte på kokken Henrik, som efter det kaldte på chauffør John. Nu, da de alle var samlet, stod intet i vejen for Sørens geniale plan.

På den lille landsbys lille skole var der mange elever. Alle som én blev de påbudt at pakke deres ting og indfinde sig på afgangspladsen. Turen var lang og varede mange timer. De kørte forbi marker, gennem skove og over veje, indtil de nåede til en gammel by. I den gamle by var der både gamle gader og gamle kirker. Der boede desuden en gammel mand, der gerne tog eleverne med en tur rundt i byen. Eleverne fik at vide, at der engang havde boet hekse i byen: at de skabte sorte sole, forhekse gode folk og bortførte uheldige børn. Søren opfordrede alle til at gå ud og lede efter hekse, så eleverne spredte sig for alle vinde. Rundt gennem byen gik de.

Inden længe mente Søren, at det var på tide at tage videre. Eleverne var ikke sikre på, om de alle var samlet, men medhjælper Anders sagde, at alt var

godt, for det sagde Søren, at det var. Ingen af eleverne var enige, så Søren blev nødt til at råbe hver elevs navn op. Hver elev svarede. De var der allesammen, og alle nåede igennem dagen.

Næste stop på turen var en løjerlig by. I den løjerlige by var der både løjerlige huse og løjerlige folk med et løjerligt sprog. Der boede desuden en løjerlig mand, der gerne tog eleverne med en tur rundt i byen. Eleverne fik at vide, at der engang havde boet en synsk gammel dame i byen. At hun kunne forudse frygtelige hændelser, men også store genforeninger. Søren opfordrede alle til at gå ud og lede efter synske damer, så eleverne spredte sig for alle vinde. Rundt gennem byen gik de.

Inden længe mente Søren, at det var på tide at tage videre. Eleverne var urolige for, om alle nu var samlet, men med-

hjælper Anders sagde, at hvis Søren siger, at alt er godt, så er alt godt. Eleverne var ikke enige, så Søren måtte igen råbe navnene op en efter en. Hver elev svarede. De var der alle sammen, og alle nåede igennem dagen.

De havde besøgt to byer, men havde hverken fundet hekse eller synske damer, men så så Søren pludselig en gammel hvid mølle. Han opfordrede alle til at gå ind i møllen. Inde i den gamle mølle stod der en gammel kiste. Eleverne stod længe og kiggede på den gamle kiste. Den var fyldt med støv og rust. Den havde stået på det samme sted i denne mølle i flere årtier. En modig elev prøvede at åbne kisten. Det var den ældre dame, der passede møllen, imidlertid ikke begejstret for. Hun kom løbende hen mod den modige elev, tog fat i hans arm og smed dem alle ud. "Kan I forsvinde fra min mølle", skreg hun. Søren undskyldte mange gange for sine elevers uhøflige opførsel, og de drog derefter videre ud i landet.

Pludseligt kom et højt gisp fra en af eleverne: "Vi mangler Laura og Sarah!" Medhjælper Anders var helt rolig, for Søren havde sagt, at alt var godt. Medhjælper Anders sagde: "nej nej, vi er her alle sammen." Eleverne var ikke enige og råbte, at alle måtte ud og lede efter pigerne. Efter lang tids søgen fandt de dog de to forsvundne piger i møllen, og de kunne alle tage videre. Eleverne nåede alle igennem endnu en dag.

De kom dernæst til en kongelig by. I den kongelige by boede der engang kongelige folk, og der var kongelige høje. Der var bare ingen kongelige

længere, og alle var ved at være trætte. Selv Søren og medhjælper Anders kunne snart ikke mere. De havde desuden fået besked fra højt rangerede folk, at de skulle tage hjem hurtigst muligt.

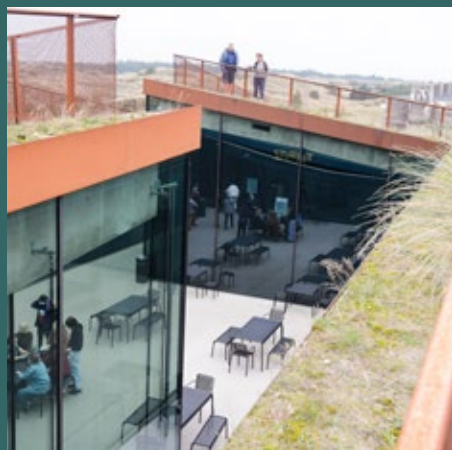
De så på to store sten. Mentor JP fortalte ivrigt en historie, han havde læst, hvor der stod, at hvis en heks rørte ved stenene, ville de gå op i røg. Søren opfordrede alle til at røre ved de to store sten, inden de tog hjem igen.

Det varede ikke længe, før Søren mente, at det var på tide at tage videre. Eleverne spurgte med det samme, om alle var samlet. Medhjælper Anders sagde, at alle var her, og alt var godt, for det sagde Søren, at det var. Eleverne ville atter have navneopråb, så Søren måtte råbe alle navnene op igen. Hvert navn blev råbt op, og hver elev svarede. De var der allesammen.

Efter en lang tur tilbage over veje, gennem skove og forbi marker nåede de endelig til den lille landsbys lille skole. Søren kunne næsten ikke tro det. Tænk, at alle eleverne nåede igennem hele turen! Det var lige, indtil medhjælper Anders hjælpsomt pegede på to navne fra listen, der ikke var kommet med hjem. Det kunne ikke have været de to piger i møllen. Nej, dem havde eleverne insisteret på at finde. Gad vide, hvordan vi mistede dem? tænkte Søren. Medhjælper Anders sagde, at alt var godt, og turen gik fint, så efter det tænkte Søren ikke mere over de to sidste, manglende elever. Så længe eleverne ikke fattede mistanke, var alt jo godt.

Snip snap snude...!

BILLEDER FRA STUDIETUREN TIL SØNDERJYLLAND

Fotos: Jens-Peter Skagen Bylund

ENGANG HAN MØDTE

af Mads Erik Larsen

Engang han mødte den milde kvinde
så klart et smil -
vel mødt veninde

Senere:
Lærker, latter og lune vinde
og røde blomster -
igen veninde

Noget senere:
det samme smil med mildt i sinde
de samme blomster -
igen veninde

Meget senere:
så hede roser som nogensinde
den samme lykke -
igen veninde

UGLENS HYKLERI

af Siri Sørlie Jørgensen

Foto: Søren Ottzen

Hun dækker sine bumser
putter et tykt lag mascara på
tegner sine øjenbryn op
lægger øjenskygge
former en fin eyeliner
og rød læbestift til sidst
gør klar til at være perfekt
så natten kan se
hvor smuk hun er
gudinde
Hun vandrer rundt
imens gadelygterne oplyser vejene
en ugle tuder et sted
imens en ræv kryber forbi
Et smil formes
natten er lang
her kan hun udforske sindet
tænder sin smøg
sørger for
at smøgen ikke fjerner læbestiften
Et par drenge cykler forbi
pifter ad hende
ser det som en kompliment
fremmede drenge vil hende
Nu hvor hun ikke kan få ham
som hun gerne vil
så er det bedre
at få opmærksomhed fra andre
fyre som er horny
ligesom hende
blive elsket for en aften
glemme den perfekte fyr
som ikke har fokus på hende
sex er sex
det siger alle
om det er god eller træls sex
Lygtepælene ligner stjerner
hun er nattens stjernes kud
alle vil hende
alle nyder hende
udover ham

LØBEKLUB 2.0

af Anders H.U. Nielsen, højskolelærer og 42-årig Lycra-entusiast

Jeg vil gerne starte med at sige undskyld!

Som noget nyt for mig i år har jeg startet en løbeklub. En løbeklub på Vrå Højskole vel og mærke! Vrå Højskole har ellers i mange år officielt været stolte modstandere af enhver form for organiseret fysisk sundhed. Vi er jo ikke en sportshøjskole!

Jeg har endda selv i mange år været indædt fortalende for at begrænse det dér motion, da det jo har en tendens til at sprede sig og smitte uskyldige, kreative, frie unge menneskers hjerner med stramme træningsplaner, tidtagninger, målsætninger, disciplin og en struktur på hverdagen, som ikke spiller så godt sammen med mit billede af den frie bohème-kunstners mulighed for pludselig at øve guitar mellem kl. 02 og 04 en tirsdag nat i november.

Samtidig kan motion have en meget uheldig sideeffekt. Den puster til den værste af alle drifter, som ligger latent under overfladen på næsten alle, og som jeg selv har været bevidst om i mange år ikke at fodre på nogen måde. Konkurrencedriften!

"Be all you can be!" En ulækker amerikansk misforståelse om, at det kan være sundt at måle sine egne resultater mod andres, da det jo på mirakuløs måde vil motivere både dig selv og de andre til at præstere bedre. En slags markedets usynlige hånd, som vifter og giver dig en smule medvind. Med alt, hvad det medfører af grimme

følelser af selvværd, selvhævdelse og irriterende gangsnak om personlige præstationer, som for alle uskyldige, som overhører det, ikke kan tolkes som andet end desperat blær og et uberettiget krav om positiv opmærksomhed.

Så hvad er gået galt? Hvorfor har jeg brudt alle mine sunde principper? Hvorfor har jeg startet en løbeklub? Det skal jeg sige jer!

Det er ikke min skyld. Jeg er bare blevet smittet uden at vide det. Man kan sige, at jeg har været en slags symptomfri bærer af smitten en lang overgang, og da jeg så selv fik symptomer, var det for sent. Uden rigtig at ænse det er det gået op for mig, at det ikke engang er mig, der har startet den første løbeklub på skolen. Min kollega Per har åbenbart i mange år haft løbeture som pædagogisk tilrettelagt samvær som en del af hans modus operandi. Per råber ikke særlig højt, så uden at hverken jeg eller ledelsen har bidt nok mærke i det, har han længe haft et lyssky sideløbende fokus på sundhed, både blandt hans elever og hos sig selv.

21

Det kom snigende langsomt ind på mig, og så en dag i foråret cyklede jeg på arbejde. Jeg cyklede alle 16 km selv – og havde selvfølgelig iført mig den dyreste cykel, en 40-årig højskolelærer kan købe, samt enormt stramt Lycra i pangfarver. Per bemærkede mig i cykelshorts og fortalte mig henkastet, at han længe havde cyklet på arbejde og hjem igen, når vejret er godt. Vi snakkede lidt om kilometertider, og egentlig virkede det som om, at vi kørte ca. lige hurtigt. Det var først senere på dagen, at det gik op for mig, at Per har ca. 50 km på arbejde, og at han kører på en mountainbike, som jo er meget tungere end min potensforlænger af en

carbon-racer! Ikke kun havde Per igenem mange år smittet mig med stadig øgende fokus på fysisk sundhed. Han stak nu kniven helt ind under mine ribben og pustede til mit forfængelige konkurrencegen: fandeme – nu ville jeg i form! – og jeg ville have andre med! Her ved vinterens komme må jeg jo så erkende, at jeg nok bliver nødt til at fortsætte løbeklubben efter jul også. Jeg vedstår mig stadig motionens negative virkning på folkesundheden og er helt klar over, hvilket prestigetab dette har bragt mig i, men faktisk har jeg bemærket et par overraskende, muligvis positive, sideeffekter.

Jeg er nu kommet i så god form, at jeg kan gennemføre at løbe en tur i samme tempo som nogle af de unge elever i superform, såfremt de venter på mig, vel og mærke. Det viser sig nemlig, at nogle af de unge mennesker kan lide at fange mig i en position, hvor jeg kun kan lytte og ikke tale. At løbe ved siden af en 20-årig, som insisterer på en 40 minutters samtale, er noget af det mest fysisk krævende, man kan byde en 42-årig højskolelærer, som til hverdag nærmest aldrig mangler ord. Enten må jeg sætte farten ned, eller også må jeg vente på, at eleven er helt færdig med at tale, før jeg svarer. Takket være Per er jeg ikke længere i stand til at sætte farten ned, og det overraskende her er så, at eleven bagefter virker meget mere tilfreds med vores samtale, end jeg ellers er vant til. Dette fænomen bliver jeg nødt til at undersøge nærmere i mindst et semester mere.

En anden gevinst er, at jeg nu har samtaler om andet end musik, og ikke nok med det: jeg har sågar samtaler med elever, som ikke engang har et musik fag. I skrivende stund er jeg lige kommet tilbage fra kaffemaskinen, hvor jeg mødte eleven Kasper, som stod og prustede efter en løbetur. Kasper havde formået at løbe 6.3 km uden at gå. Kasper er desværre også blevet grebet lidt af konkurrencegenet og bandede over sin løbetid, men måske er det alderen eller mine mange år som lærer, der gør, at jeg faktisk kunne se noget godt ved situationen. Kasper har jo faktisk forbedret så meget andet

end sin løbetid dette semester. Han har udviklet sig fra en lidt stille fyr på sidelinjen til en ledende figur i elevrådet, en organisator af aktiviteter – og en person, som andre henvender sig til for råd og hjælp. Denne udvikling er heldigvis ikke slået i stykker af hans usunde fokus på kropslighed, kost og fysisk velvære. Ej heller har hans uheldige tendens til pludselig at stille krav til sig selv og hans insisteren på at opstille langsigtede mål forpurret ham i at nå sine mål.

Disse enkelte eksempler vil for mange sikkert ikke udgøre tilstrækkeligt empirisk grundlag som forsvar for at fortsætte løbeklubben. Dog fristes jeg til at opstille en forsigtig tese om, at opbyggelsen af selvværd ikke kun er skadeligt, men kan have en overraskende positiv virkning på selvtiliden. En effekt, jeg hidtil kun har set opnået gennem musikalsk eller kunstnerisk udvikling.

Ligeledes virker det overraskende nok som om, at den struktur og disciplin som løbetræning medfører, ikke kun har negative effekter, men faktisk er gavnlige for enkelte af eleverne. Derfor risikerer jeg altså folkesundheden for at samle mere empiri mindst et semester mere.

Beklager ulejligheden!

DEN KAN MAN IKKE KOMME LÆNGERE UD PÅ LANDET MED

af Klaus Nielsen, kommunikations-medarbejder

Når jeg ikke layouter årsskriftet, uploader videoer på Facebook, eller laver "retargeting annoncer" for højskolen, så bruger jeg meget af min tid i et hul i jorden.

Mit hul i jorden vel at mærke.

For efter at have boet i storbyer de seneste 25 år har jeg nemlig købt mig et hus på landet - virkelig langt ude på landet, i bunden af en dal. Et gammelt hus fra år 1800, der ironisk nok hedder *Åsenhøj*. Hvis du er i tvivl, så var Napoleon lige kommet til magten i Frankrig i 1800... så gammelt et hus!

Processen med at købe et hus har ikke gået stille for sig - bogstaveligt talt, for mine *stakkels* kollegaer har måttet lægge øre til hver lille detalje af føljetonen. Faktisk så meget, at Søren syntes, det ville være passende også at belemre dig, kære læser, med en artikel herom.

Egentlig havde jeg haft lyst til at flytte ud af byen, lige siden jeg startede på højskolen for tre år siden. Måske var det de mange togture mellem Aalborg og Vrå med den fine udsigt og de nuttede rådyr på markerne, der fik mig

på de tanker. Selvfølgelig virkede de to timer, jeg brugte hver dag på at pendle, også lettere motiverende.

Mine venner slog huskøb hen som en af mine *mange* tåbelige ideer, for de vidste, hvor meget jeg holdt af at bo på C.W. Obels Plads, midt i Aalborg, med min tagterrasse og masser af liv udenfor vinduerne dag og nat. De var (og er måske stadig) sikre på, at jeg ville komme skrigende tilbage til trygheden og den nære afstand til alt i byen.

Ikke desto mindre blev utallige huse i omegnen af Vrå studeret, vurderet og kasseret på nettets boligsider. Jeg kiggede på et hus i gåafstand fra togstationen i Tolne. Så kunne jeg jo bare tage toget på arbejde, som jeg plejede. Jeg var faktisk midt i at forhandle pris på det hus, da mit idylliske hus i dalen dukkede op på nettet. Det nåede at

være på markedet i fire dage, inden jeg slog til, en beslutning der mest blev truffet på en virkelig god maveførmelse.

Det er selvfølgelig ikke spor fornuftigt at købe et hus, der ligger næsten lige så langt fra Vrå som Aalborg gør, specielt når man *ikke* har kørekort. Det er også mangel på sund fornuft at købe et hus, hvor man bliver nødt til at tage en gåtur på en lille kilometer for at stille skraldespanden ned til vejen, for skraldebilen kan naturligvis ikke klare hårnålevingene ned til huset. Det var heller ikke fornuften, der sagde, at det var en god ide at købe et hus, hvor jeg ikke kan stå oprejst i en eneste dørkarm - og det får jeg daglige påmindelser om, leveret direkte til mit kranie.

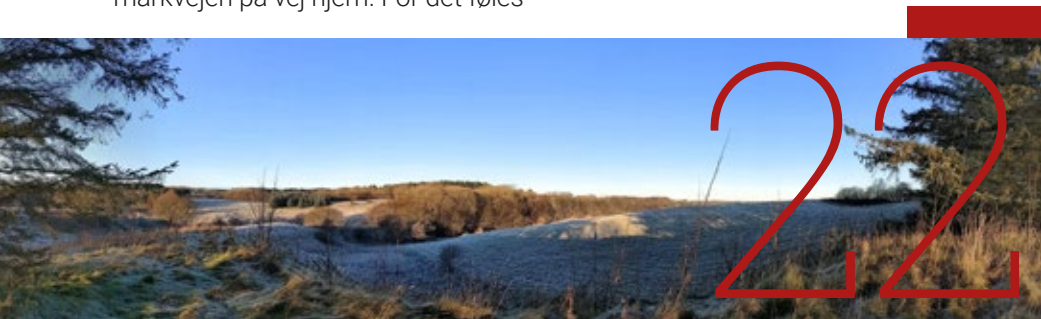
Heller ikke meget fornuft i at købe et hus på landet, når man bliver jævnt meget byforskrækket af rådyr, ænder og fasaner. For slet ikke at tale om den skide agerhøne/vagtel, der graver sig halvvejs ned langs vejen og flyver op, lige når man går forbi den med skraldespanden. Her taler vi altså om den private fællesvej, som jeg er den eneste til at passe. Men *alt* besværet, al skræk og fysiske skader glemmer man alt om, så snart man kører ind ad markvejen på vej hjem. For det føles

unægteligt, som om man er på vej på ferie, *hver* gang man kommer hjem.

Åsenhøj ligger 4 km udenfor Sindal, så det blev som nævnt nødvendigt med et kørekort. Min kære kollega Janne, der passende underviser i faget "Bliv voksen", havde foreslået at tage kørekortet *inden* jeg købte et hus på landet, i tilfælde af at det ikke gik så nemt med at erhverve det, som jeg troede det ville. Men det var tydeligvis noget vrøvl, for i skrivende stund har jeg *kun* dumpet køreprøven to gange (tredie gang lykkedes det!) - og har nu boet her i tre måneder uden bil, og mangler den kun *helt vildt* (og en trailer). Heldigvis har jeg en fantastisk kæreste, der gerne giver et lift.

Det bliver et kæmpestort *ja tak* herfra til beslutninger, truffet på gode maveførmelser fremfor ren fornuft. Nu står det på skrift. Så kan jeg altid tage det frem og kigge på det, når vi lige om lidt for første gang i mange år får en hæderlig snestorm med to meter sne. En kæmpe *tak* til mine til stadighed tålmodigt lyttende kollegaer.

Tips til at bo på landet modtages gerne på: klaus@vraahojkskole.dk

JEG GÅR CORONAEN

af Pia Schnoor, forstander. Klumme i Nordjyske Stiftstidende torsdag 15. oktober

Rigtig mange mennesker går Caminoen, Pilgrimsruten, Camønoen og mange andre spændende og inspirerende ruter. Ture, hvor der er tid til fordybelse, refleksion, samvær og nærvær. Andre vælger sommerhuse i Danmark, camping i Danmark som deres helle i hverdagen.

Men alle er vi nødt til at "gå coronaen". Hver dag opdateres vi på sidste nyt, både stort og småt. Det er naturligvis vigtigt med et højt informationsniveau, hvis det er sobert, faktuel og relevant. Men overinformation, fake news, konspirationsteorier, gætterier og synsninger har vi i min optik ikke ret meget brug for. Alt dette er med til, at jeg føler, at jeg er på en ørkenvandring, jeg ikke selv har ønsket.

Siden marts måned har Danmark ændret sig. Mange ting er kommet igennem politisk uden særlig bevågenhed, bl.a. udligningsreformen og nu pensionsreformen. Fokus har været på corona og på den amerikanske præsident og hans gøren og laden. TV2 har i snart 4 år haft programmet "Verden iflg. Trump". Om det er relevant eller ej, skal jeg ikke gøre mig til dommer over. Men min tanke er af og til, at hvis vi fik et program, der hed "Danmark iflg. Mette" i stedet for, kunne det måske være en vej til at styrke sammenholdet og fællesskabet for alle borgere i landet. Lige nu graver vi grøfter pga. af coronaen, vi udskammer befolkningsgrupper, både pga. alder, erhverv og etnicitet.

Og oven i dette starter vi så et nyt korstog, denne gang mod sexismen. Det kommer i kølvandet på andre fokusområder: klimaet, racismen, "forkerte" ord eller billeder i en historisk kontekst, black lives matter, affaldssortering, kødspiseri, rygning, overvægt og flere andre små og store områder.

Det er som om, at der er noget strukturelt skabt, der har brug for en heksejagt, hver gang der er et område, der burde debatteres demokratisk, ordentligt, faktuel og redeligt. De fleste områder har deres forsvarere og krigere, og når de ikke får deres vilje, starter jagten. I min optik mangler oplysningen, den demokratiske samtale og evnen til at ville skabe løsninger i stedet for konflikter. Det betyder, at samtalen stivner, at vi oftest kun hører fra dem, der er enige under devisen: "er du ikke enig, er du imod". Der er ikke plads til eftertanke, fordybelse, tvivl og pragmatiske tilgange til fælles bedste.

Denne nye heksejagt deler nu tiden og mediernes bevågenhed med coronaen. Begge dele er alvorlige, ingen tvivl om dette, og overgreb og krænkelse skal tages alvorligt, men måske mangler vi

en definition af ordet krænkelse, når dette ord nu bliver en del af folkestolens værktøj.

Det ryster mig, at Christian Friis Bach er nødt til at bekende om sit og hustruens forhold pga. løgnagtige anklager. Det gør mig utryk, når dygtige politikere ikke tør gå efter en post, fordi der hænger en slet skjult trussel om, at der var vist noget med et dansegulv. Jeg kan ikke lade være med at tænke: hvem bliver den næste, og hvornår vender boomerangen?

Jeg ved godt, at sexismen forekommer. Jeg ved godt, at det er et stort problem mange steder. Men jeg er bange for, at udviklingen henimod et mere og mere bornert samfund ødelægger vores naturlige, frie omgang mennesker imellem, til skade for fællesskaber og demokratiske samtaler.

I middelalderen brændte man hekse på bålet. Vi skulle nødig tilbage til dengang, hvor folkestolen hujede

under henrettelserne og afbrændingerne på torvet i byen.

Dette nye problemfelt overskygger lige nu coronaen, som potentielt er en bombe under samfundet, både økonomisk og menneskeligt. Jeg er ikke i tvivl om, at den næste store krise, vi ser ind i, er ensomhedskrisen, og desværre bliver den ikke mindre af, at vi bruger kræfter på at udskamme og hænge hinanden ud for dette og hint.

Jeg vil slutte med et citat af Hal Koch: "Det er samtalen (dialogen) og den gensidige forståelse og respekt, som er demokratiets væsen. Hvor dette glipper, vil man uvægerligt falde tilbage til magtkampen."

Jeg ønsker mig et efterår, hvor respekten for hinanden bliver et fælles anliggende.

23

BILLEDER FRA STUDIETUREN TIL MØN / CAMØNOEN

NÅR MOR OG FAR FLYTTER HJEMMEFRA

af Helle Møller Riis, kommunikations-medarbejder

2020 har været skelsættende. Et år, hvor især coronaen ændrede levevilkårene for hele verden. Nedlukningen i marts og i november vil gå over i Danmarkshistorien, men for os på Vrå Højskole er der en anden skelsættende dato, der ligger mellem de to førnævnte.

Nemlig torsdag den 8. oktober. Den dag var personalet indkaldt til et vigtigt møde i spisesalen klokken 15:30. Flere gættede på, at det netop var corona, der var på dagsorden. Det var ikke tilfældet. Det var på mange måder meget værre.

Et tydeligt berørt forstanderpar, Pia og Søren, fortalte i stedet personalegruppen, at de havde truffet en beslutning: At sige op. At stoppe som forstandere efter 15 år i alt, og at 31. marts 2021 bliver deres sidste arbejdsdag.

“Jamen, det kan I da ikke!” – “Åh nej!” – “Hvad skal der så ske?” – “Jamen, hvad gør vi så?” Reaktionen var mange, og flere af os fremmødte fik i bogstaveligste forstand eftermiddagskaffen galt i halsen og blev fugtige i øjenkrogen. I skrivende stund har vi for længst sunket kaffen, tørret øjnene og accepteret beskeden og erkendt, at selvfølgelig fortjener Pia og Søren og deres hund Terkel at gå på pension. De har knoklet 24:7 og har afspadsering i mindst et årti til gode.

Et ansættelsesudvalg er lige nu i gang med at finde en ny forstander. En

person, der ifølge jobbeskrivelsen både skal være politiker, pædagog, underviser, virksomhedsleder og lokalpatriot med globalt udsyn; men fremfor alt et rummeligt og kærligt menneske, der bor på højskolen. Altså en slags superhelt, der ovenikøbet skal udfylde et par store, store sko. Nemlig Pia og Søren.

De to har, om nogen, stampet Vrå Højskole op fra asken til ilden. Da de overtog højskolen i 2007, var der sølle 7 elever tilbage, og udover økonomien så var bygningerne i forfald. De 7 elever blev i løbet af kort tid til 9, som blev til 28, 33 og 48, og stille og roligt blev vægge, lofter og tage renoveret i takt med regnskaberne.

I 2012 stod Pia og Søren som bygherre for to nye elevhuse og fik sideløbende skabt stærke internationale kontakter til blandt andet Østeuropa, Grønland og Sydamerika. Elevtallet var kommet på den fornuftige side af 60. Senere udtænkte de EU-projekterne med fokus på højskole som et springbræt til en uddannelse, og i dag er der 105 indskrevne elever fra hele verden. Forårssemestret er totalt udsolgt med en lang

25

venteliste, og sommerkurserne er en blomstrende forretning. Det er ikke bare flot. Det er historisk for en højskole som Vrå.

For forstanderparret har redet adskillige storme af og slukket ildebrande. En af dem tilmed i deres egen forstanderbolig. Selvom det ofte har været svært, er de aldrig blevet slået ud. Pia og Søren har stået fast. De har stået imod meninger, kritik og katastrofer og har fået skrigrøde tal i regnskabet til at blive sorte.

Men vigtigst af alt, så har de gjort en forskel for de unge. Hundredvis af danske og udenlandske teenagere har i løbet af de sidste 15 år fået et ekstra hjem i Vrå Højskole og en reservemor og -far i Pia og Søren. Fire skuldre, som man altid har kunnet græde ud ved. Fire øjne, som man kunne betro sig til, og to personligheder, der i den grad har bevist, at Vrå Højskole har plads til alle. At danskerne findes i mange modeller. At højskole ikke kun er for 4.g'ere, men også for unge, der har mistet ståstedet i livet og troen på sig selv.

Den tro har Pia og Søren givet dem tilbage og har altid sagt mere "ja" end "nej". Eksempelvis, når der ofte er kommet en sms som denne fra en tidligere elev: "Hey, må jeg komme forbi og spise og sove?" Pia og Søren er for mange modløse unge blevet det afgørende vendepunkt, fordi de altid har været der. Uanset ugedag og tidspunkt på døgnnet.

Så hvad gør man, når Mor og Far flytter hjemmefra? Når de, der er blevet en "institution" forlader selve "institutionen". Venner af huset skrev et indlæg i Flaskeposten kort tid efter personalemødet den 8. oktober: "Alle, der kender til Pia og Søren's indsats, rammes uvægerligt af blandede følelser. Først den ærlige ærgrelse over, at noget unikt og bærende får en ende. Så en taknemmelig glæde over, at de rigtige mennesker på det rigtige tidspunkt kan have afgørende betydning for en lokal kulturinstitution. Pia og Søren var den rigtige medicin, da højskolen i 00'erne gispede efter vejret."

Jeg deler denne taknemmelighed, og jeg ved, at mine kolleger og elever fra hele verden gør det samme. For uden Pia og Søren havde der formentlig ikke været en Vrå Højskole. Og det havde ikke bare været Mor og Far og Terkel, men os alle, der for længst var "flyttet hjemmefra".

Så selvom jeg er trist, så er jeg mest taknemmelig. Jeg er taknemmelig over den livsfornyende indsats, Søren og Pia har lagt i højskolen, der snart kan fejre sit 150 års jubilæum. Taknemmelig for den kæmpe forskel, de har gjort i lokalområdet, den kærlighed, de gavmildt har delt ud af til de unge, og det engagement, de personligt har lagt i mit arbejdsliv. Tak Pia og Søren. Jeg ønsker jer og Terkel en god flytning, et lykkeligt otium. Og så håber jeg, at I stadig kommer til Vrå og drikker kaffe. Jeg vil savne jer.

TERKEL, FRA CHEF TIL PhD

af Lin Weje Nicolajsen, højskoleelev

Jeg smutter. Jeg er blevet for gammel til det her sted, og jeg har set for meget. Jeg må have set tusindvis af knæskaller i min tid. Dobbelt så mange, som mine ejere har set ansigter. Hænder, der vil klappe, når jeg egentlig helst vil have lidt ro og lun flæskesteg fra køkkenet.

Jeg har holdt styr på enorme mængder af hunde, som hver sommer er kommet hængende og har troet, at de kunne bestemme på højskolen. Men de blev alle hurtigt klogere, for her på matriklen bestemmer jeg.

Jeg har i årene haft min faste plads på stolen inde ved chefen og set mængder af elever komme med tunge hjerter og få dem lettet ved at græde ud ved hendes skulder. Med forsikring om, at det nok skal gå alt sammen, og at det hele bliver bedre, bliver de sendt ud til hverdagen igen. De er altid gået ud derfra lettere og med sænkede skuldre.

Jeg vil savne at patruljere gange med Søren og holde styr på pøblen og omhyggeligt udvælge, hvem der må klappe mig, og hvem der ikke må. Man skal jo ikke være til fals for alle, så de glemmer, hvem jeg er. De skal jo også være gode til at klø mig de helt rigtige steder.

Jeg vil savne at holde styr på ordenen i spisesalen, men ikke at blive smidt ud, bare fordi jeg står lige indenfor dørtrinnet. Jeg har jo aldrig lavet nogen

ulykker derinde, tror jeg. Hukommelsen er jo ikke, hvad den har været, så jeg er ikke helt sikker mere.

De skal jo egentlig bare mindes om, at jeg holder øje med dem alle sammen.

Jeg vil savne mængden af godbidder fra Mike og den sjældne frikadelle ude fra køkkenet. Jeg fandt for sent ud af, at hvis bare jeg gør længe nok ved køkkendøren, så bliver de trætte af mig på et tidspunkt og fodrer mig. Jeg er nok gammel, men jeg er også snu. Man kan jo ikke kun leve af tørfoder og vand. Livet kræver variation.

Jeg har taget alle mit livs skridt på disse flisebelagte gange, og jeg har snart skidt for sidste gang i vaskekælderen, under trappen, i tekstil og ude foran tekstil. Det var ellers rart at have tag over toilettet. Det er der ikke mange, som kan prale af. Nu skal jeg have fundet mig et nyt toilet i Aalborg, men ifølge chefen bliver det ikke med tag over. Nu må vi se, hvem der bestemmer det. Jeg får som regel min vilje. Jeg hømmer ikke i regnvejrl

26

Jeg kommer til at savne højskolen og mine favoritelever, men jeg glæder mig nu også til at få poterne op og pulsen ned. Det er farligt at være højskolens gangvagt med den mængde af sko og tasker, der bliver svunget omkring lige i min hovedhøjde.

Nu trænger jeg til ro. Bare ligge på sofaen hele dagen under et tæppe,

uden nogen planer og noget stress. Bare spise og sove. Det må være livet.

Så vi ses måske Vrå. Jeg er ude. Nu er jeg PhD, også kaldet *Pensionist hele Dagen*.

Terkel

RAKU-SKUR I HAVEN

af Cille Colberg, højskolelærer

Den gamle cabana i haven er blevet omdannet til raku-skur. Pedellerne Claus og Flemming har sammen med elever i det grønne fag "Pedelassistent" lagt et jævnt lag af fliser. Målet er, at alt udstyr skal kunne stå i skuret, så det er nemt at brænde og have sikkerheden i top. Med skuret vil der

kunne brændes i næsten al slags vejr, og de tidligere røggener i gården er fjernet.

Vi har allerede taget skuret i brug i efterårssemestret. Her nogle stemningsbilleder fra brændingerne.

HØJSKOLENS EGEN MÆLKEKANDE

af Cille Colberg, højskolelærer

28

I forårssemestret blev jeg adspurgt af forstanderparret, Pia og Søren, om jeg kunne producere nogle mælkekander til højskolen. Tidligere har Dorte Visby været leveringsdygtig i kander, som er brugt ved gavelejligheder m.m. Det er en opgave, som jeg med ære har taget imod.

I en travl hverdag kan det være svært at finde tid til at designe og arbejde frem mod en prototype. Trods et corona-år og det, at samfundet blev lukket ned i marts, kom der også noget godt ud af det. Nemlig prototypen på Vrå Højskoles egen mælkekande. Jeg har fået frie hænder til at arbejde med form og udtryk. I samarbejde med Pia og Søren i udvælgelsesprocessen frem mod det endelige udtryk har form, farvevalg, rumindhold og funktionalitet kontra æstetik været til debat for de valg, der er blevet truffet, og de justeringer, der er lavet frem mod prototypen. Den har vi fundet frem til.

En hånddrejet kande med sammen-satte drejede dele i rødlig farve og med højskolens logo indpræget i lerets overflade. Jeg glæder mig til, at de er igennem den sidste proces: selve produktionen. De vil komme i en nummereret udgave.

Fotos: Cille Calberg

STJERNEORD FRA ELEVER

af Søren Ottzen, viceforstander

Stjernefletning blev hovedbeskæftigelsen under isolationen. Efterfølgende skrev eleverne sætninger om højskolen på strimler, der så blev brugt til at flette stjerner med. Vi har samlet nogle af sætningerne her:

Foto: Søren Ottzen

♥ – Henrik – ♥ – Henrik – ♥ – Henrik – ♥

Vår Højskole er: Rummelighed og omsorg i trygge rammer – plads til at vokse personligt blandt mange ♥ Og så er der en masse sjov og ballade – og kaffe ☺ P.S. Elsker Henrik!!

Jeg har fået lysten til at lære tilbage på Vår Højskole

Vår Højskole er ligesom en god, varm kop kaffe

At gå fra venskab til familie

Vår Højskole kan beskrives med 3 ord: Fællesskab, fællessang og kaffe

En varm stille ro fylder mit indre. Her er jeg i sikkerhed fra omverdenens buldrende larm

Vår Højskole har givet mig en ny start på livet

Et sted, hvor en blank sjæl kan blive fyldt med farve

Mødte mennesker med alle slags mål, midler og mod

Jeg er taknemmelig for de venskaber, jeg har fået. Jeg er taknemmelig for alle de oplevelser, jeg har fået. Alt fra sene nattetimer i keramik, lyden af musikken fredag aften, eventyr i det nordjyske med venner fra nær og fjern eller de helt simple stunder i sofaerne i dagligstuen

Vår betyr tid til å tenke og slappe av, møte nye folk og lære fine fag

Vår Højskole betyder tid til fordybelse og kreativitet

Vår Højskole blev et hjem for mig, da jeg ikke følte, jeg havde et hjem ♥♥

Jeg kommer til at savne menneskerne, stemningen og roen. Højskolen giver mig en ro

At Vår we are like a cluster of stars, as we are shining brighter together.
100+ different stars coming together

To grow through what you go through and learning that you are allowed to take your time to grow in your own beautiful way

Smækker, lækker vegetarbøf ♥♥

Ork satme, be on time!

HØJSKOLENS KOGEBOG

af Pia Schnoor og Søren Ottzen

30

Røget gåsebryst med æble-kvæde marmelade

FREMANGSMÅDE:

Kvæder og æbler befries for kerner og skæres i mindre stykker.

Løget hakkes, sættes over i gryde, halvt tildækket med vand med salt, sukker og timian.

Koges til en grød.

Smages til med citronsaft.

Ved anretning skæres gåsebrystet ud i tynde skiver og serveres med kvæde-marmeladen.

INGREDIENSER TIL 4 PERSONER:

- 1 røget gåsebryst
eller 2 stk. røget andebryst
- 2 æbler
- 5 kvæder (kan erstattes af pærer)
- lidt timian
- 1 kg
- 200 g sukker
- 40 g fedt
- 2 citron

På Vrå Højskole får køkkenet ofte ros for deres kreativitet og lækre mad, og mange spørger om opskrifterne. Derfor har vi samlet de mest populære af opskrifterne i en bog. Manden bag bogen er vores Food Coordinator, Lars Kristensen. Her er et par af de spændende opskrifter fra afsnittet med Nytårstaffel. Kogebogen kan købes på højskolen i det nye år.

Confiteret svinebryst med pickles og sprøde svær

FREM GANGSMÅDE:

Sværen skæres af svinebrystet, som skæres i strimler og steges i ovn ved 175° i 20 min.

Fedtet hældes fra. Steges igen 20 min. ved 175°.

Svinebrystet gnides med salt, kommes i en pose og lægges på køl i 24 timer.

Svinefedtet smeltes, kommes i et ildfast fad med svinebrystet med laurbær og peberkorn.

Det daskes til og får 5 timer ved 150° i ovnen.

Brystet tages op og køles ned. Rodfrugterne koges i letsaltet vand med karry.

Når de er mere, jævnes det med Maizena, så det er godt tykt og sættes på køl.

Svinebrystet skæres i 3 x 3 cm tykke klodser og steges sprøde på en pande.

Det serveres med pickles og de sprøde svær.

INGREDIENSER TIL 4 PERSONER:

400 gr svinebryst
1 kg svinefedt
100 g laurbærblade og peberkorn
3 kg blandede rodfrugter i tern
(grøderod, feg, porre, selleri,
pastinak, persillerod)
2 spsk. karry
100 g Maizena

1000

ELEVHOLD FORÅR 2020

31

Adam Work
Aka Nielsen
Aki Nagata
Alex Korneliussen
Alexander Friedrich
Anders Dorf Lorentsen
Andreas Bro
Anna Mayer
Anne Freja B. Jacobsen
Arthur Isernhagen
Astrid Østergaard Iversen
Augusta Dürr
Barbara Beskovnik
Caroline Koldsø
Cathrine Lyngbøl
Christina Andersen
Clara Juel Erbs
Daniel Drøscher Christensen
Dorthe Eliassen
Emil Heftholm
Emil Lindgren Jensen
Emilie Caroline Thellefsen
Emma Elisabeth Vegge
Ester Ellersgaard Jørgensen
Faniel Goitom Gebremeskel
Frederik Maigaard Jensen
Gift Ombuya
Grethe Fleischer
Gustav Valentin Hedegaard
Hans Christian Hansen
Haruki Kageyama
Ida Holst Nielsen
Isabella Thorell
Jackson Chi Bao
James Valentine Perkins
Janni Norre Christensen
Jannie Frydendal Fjeldgaard

Jason Liao
Jeackeline Muzungu
Jens John Olsen
Jens Peter Seitz
Jessica Birch
Johanninguaq Møller
Jonas Alexander Hagen
Jonas Søvik
Jonas Wolf
Julius Minik Strange Duus
Juna Yasuda
Karina Plakhotniuk
Karl Oskar Dehn
Kasper Hansen
Kasper Mathias Kirkegaard
Katharina Hofman Ansø
Keld Villadsen
Kirstine Hald-Mortensen
Kotomi Tokoro
Kunuk Lybert Simonsen
Laura Vigsø
Lea Bonde Nielsen
Lin Weje Nicolajsen
Louise Dupont
Mads Nielsen
Maj Krogh Andreassen
Malthe Ditlev Christensen
Mariia Zhmykhova
Mark Tørnæs Rasmussen
Martin Peter Sørensen
Merle Pi Madsen
Mette Dalsgaard
Mike Stach Frederiksen
Mikkel Bøjer Mortensen
Mille Christiansen
Miya Saito
Morten Vilhelm Lyberth

Nadia Lise Dyhrberg Peteren
Nanna Marie Rytter Gjedsted
Nathaly Levia Serrano
Nina Skov Potoker
Oliver Kjær Kuhlmann
Oskar Drilling
Oskar Emil Pedersen
Paulius Aleksiejunas
Pernille Frahm Rasmussen
Peter Emil Nielsen
Rina Takuma
Sam Fischer
Sara Cecilie G. S. Ludvigsen
Sarah Jakobsen
Seunghan Lee
Shanya Segar
Sille Mechlenburg
Simon Teien
Simone Wessel
Siri Helene Sørлие Jørgensen
Sofus Mathiessen
Sonia Hundal
Stinne Bjerregaard Laursen
Suleiman Belrhiti
Tenna Marie Hvid Straaten
Thea Brink
Thomas Hjørne
Thomas Lundemark Andersen
Thorbjørn Løbner Kjær
Tobias Julstrøm Sylvest
Tobias Lykkegaard
Tobias Skovfoged Pedersen
Troels Mølgaard Christensen
William Degn Jochumsen
Yoko Gotoh
Yusuke Toki
Zoey Tao

Foto: Søren Schnoor

ELEVHOLD EFTERÅR 2020

Alexander Friedrich
Amalie Rafn
Anders Dorf Lorentsen
Andreas Skov Jensen
Anina Thestrup Okkels
Anine Estrup Poulsen
Anna Thuesen
Anne Freja B. Jacobsen
Árný Margrét Sævarsdóttir
Astrid Boysen
Astrid Østergaard Iversen
Augusta Dürr
Benjamin Johansen
Christina Gade Pedersen
Daniel Drøschner Christensen
Emil Heftholm
Emil Lindgren Jensen
Emma Odgaard Olsen
Emma Sofie Søndergaard
Ester Ellersgaard Jørgensen
Fanuel Goitom Gebremeskel
Frederik Maigaard Jensen
Frederikke Rom Søndergaard
Gustav Marcell
Hollie Kaaka Olsen Kielsen
Ida Holst Nielsen
Ina Altenbracht-Blumberg
Isabella Thorell
James Valentine Perkins
Janni Norre Christensen
Jessica Birch
Jimmy Mumbo Ochieng
Johanninguaq Møller
Jonas Søvik
Jonathan Emil Stensby Nielsen
Julius Minik Strange Duus

Kaja Aslaksrud
Karl Oskar Dehn
Kasper Mathias Kirkegaard
Katrine Mader
Kira Thomsen
Kirstine Hald-Mortensen
Kirstine Herold Mortensen
Laura Vigsø
Laura Aaen
Lin Weje Nicolajsen
Luna Jepsen
Lynne Rodriguez
Mads Kjær Rasmussen
Mads Nielsen
Magnus Bjerregaard Hird
Maj Krogh Andreassen
Malou Johansen
Malthe Ditlev Christensen
Malthe Hansen
Manuela Figue Diaz
Maria Christine Jensen
Mashiro Moriike
Mathias Jensen
Mathias Nielsen
Mathilde Holst Monrad
Mathilde Pii Knudsen
Merle Pi Madsen
Mette Dalsgaard
Mille Christiansen
Miya Saito
Morten Høj Larsen
Morten Vilhelm Lyberth
Nana Al-Saabia
Nanna Dreier
Nanna Marie Rytter Gjedsted
Nanna Simonsen

Niels Kristian Bartholomæussen
Nolwenn Charpy
Oskar Drilling
Oskar Emil Pedersen
Pernille Frahm Rasmussen
Rikke Tarp Juul
Rinri Takatani
Sander Kringelbach
Sandra Maria Valsdóttir
Sara Engmann Olsen
Sarah Ellen Rejkjær Krusturp
Sarah Jakobsen
Shanya Segar
Siri Helene Sørle Jørgensen
Sofie Rendbæk Nygaard
Stinne Bjerregaard Laursen
Suleiman Belhiti
Tenna Marie Hviid Straten
Thomas Hjørne
Thorbjørn Løbner Kjær
Victor Manfeld Ebbesen
William Degn Jochumsen
Yusuke Toki

Elevarbejde: Lin Weje Nicolajsen

